

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dneh po prazniku

6 strani ob delavnikih**8 strani ob nedeljah**

za borih

12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo

„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
12 Din, za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/I

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/I

Današnja številka vsebuje:

Ugasne naj sovraštvo...

Slovenski poslanci pred odlo-
čitvijo

Prevzem poslov na banovini

Občni zbor Zveze električnih
podjetij

Glas slovenskih otrok

Prometna demokracija v Švici

Št. 137

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v nedeljo, dne 15. septembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I

**Ugasne naj
sovrastvo...**

Včerajšnji »Slovenec« prinaša pod naslovom: »Kdo so in koliko je Pohorčev?« dopis iz Beograda, v katerem pravi med drugim dobesedno tudi tole: »Razdivjali so se (JNSI) na vse strani ter kot kazenske ekspedicije bresčno odstranjevali vse, kar je bilo njim količakaj nezanesljivo, ali celo, kar ni glasno odobraval njihovega postopanja. Nešteto družin je bilo od njih razbitih, njih redniki pa so bili prestavljeni v najrazličnejše kraje »van teritorije Dravske banovine«, kakor so to zahtevali »interesi partije«. Mnogo teh nesrečnejšev, ki niso zakrivali ničesar drugega, kakor samo to, da so se zamerili na katerikoli način kateremukoli ovdahu, s katerimi so bili preplavljeni naši kraji, je moralo oditi in napraviti mesto strankarskim priganjem JNS, z eno besedo, odstranjevalo se je vse, kar ni pravilno funkcioniralo za JNS. Samovolji in koristi te stranke so se dostikrat podrejali državnim interesom. Kar se pa naše ožje domovine tiče, so takratni slovenski ministri imeli Slovenijo v popolni oblasti in brez njihove vednosti in pristanka ni bil postavljen niti en služitelj v Sloveniji. Vse premostitve, ki jih ni zahtevala službena potreba, ker so bile izvršene iz čisto drugih razlogov, so bile izvršene v posameznih resorih v več slučajih na njih intervencijo in zahtevo ali vsaj z vednostjo in pristankom. Ker nikdar v našem notranje-političnem življenju do danes nihče ni imel take moči na razpolago, kakor jo je imela JNS, je zanje tudi odgovorna in odgovorna tudi za vse, kar se je zgodilo za časa njene vlade.«

Te »Slovenčeve« konstatcije so naslovljene na naslov, ki se nas ne tiče. Mi smo že enkrat pisali o politiki žaganja in pri tem prepričujoče govoril novega g. bana: posebno v naši banovini cvetela politika žaganja. Povdarili smo tudi, da je konjunkturna za politične žagarje vsaka izprememba režima. V to politiko žaganja gotovo ne štejemo onih sprememb, ki imajo namen popravljati krivice. Odstranjevanje krivic je pošteno delo, ki mu nihče ne more oporekati. Mi smo že takrat zapisali, da je res, da so nekateri višji uradniki pozabili v svoji strankarski vnemi, da morajo biti predvsem uradniki, ki ne smejo svoje uradne oblasti izrabljati enostransko v prilog svoje stranke in svojih strankarskih prijateljev. Če so taki uradniki bili poprej in če so taki tudi sedaj, je razumljivo, da ne spadajo niti prej niti sedaj v delokrog politike žaganja. Taki uradniki poprej, kakor sedaj, se pač ne smejo čuditi, če nimajo novi ljudje do njih popolnega zaupanja in jih zato niso pustili poprej in jih tudi sedaj ne bodo tolerirali na njih mestih.

Ne mislimo s temi ugotovitvami zagovarjati onih politično-strankarskih uradniških sprememb, ki jih nikdar nismo odobraval, pač pa vedno dosledno pobijali. O teh čisto strankarskih uradniških spremembah bomo najbrže še spregovorili in tudi lahko dokazali, v koliko in kateri slovenski predstavniki politične oblasti, ki jih »Slovenec« povšalno obremenjuje za vse krivice, so imeli pri tem poslu glavno besedo.

Slovenska javnost bo gotovo hvaležna delu novega kurza, če bodo krivice sedaj popravljene. Mi v to verujemo, saj nas o tem prepričuje govor novega g. bana: »Ugasnilo naj bi med nami sovraštvo in prava bratska, nesebična, požrtvovalna ljubezen naj bi zavladala med nami in obvladala naša srca in spremljala vsa naša stremjenja in prizadevanja za boljše bodočnost našega naroda in veličino naše države — kraljevine Jugoslavije.«

Mi bi k temu samo pripomnili, da sta prejšnja bana ob vsaki priliki naglašala in povdarjala načela, ki jih je izrekel novi g. ban, in tudi mi smo od vsega začetka z vso odločnostjo in doslednostjo zastopali politiko pomirjenja in sodelovanja. Žal da so ti apeli naleteli na gluha ušesa tudi med novimi apostoli miru. Kljub temu želimo, da bi sedanji ljudje imeli pri teh osnovnih vprašanjih več sreče. Mi bomo samo ponosni, če nam bo v bodoče dana prilika prepričati se, da so ta načela, ki

Navarna etapa**Bodo besedam sledila dejanja?****Upi in bojazni v Ženevi — Mala antanta in Balkanska zveza na strani DN — Tudi skandinavske države za ženevsko ustanovo****Prva in druga etapa**

Z govorom, ki ga je včeraj imel Laval v plenumu skupščine DN, je zaključena prva etapa ženevskih pogajanj in prizadevanj, posvečenih italijansko-abesinskemu sporu. Laval se je izrekel za stališče DN in za to, kakor jo zastopa Velika Britanija. Z Lavalovim govorom je zaključena zgodovinska etapa, ki jo je otvoril angleški zunanji minister Hoare in ki se je končala s tem, da je angleška politika pridobila vse mednarodno javno mnenje za obrambo pakta DN. Vse, kar se je te dni odigralo v Ženevi, je v bistvu velik plebiscit, ki ga je priredila Velika Britanija v zvezi z italijansko-abesinskim sporom. Po tej prvi etapi, v kateri bodo govorili danes še zastopniki Male antante, Rusije in Balkanske zveze, pride na vrsto druga, ki bo najtežja, ter bo treba zdaj pokazati ogromno okretnost z delom za izvedbo vseh onih velikih idej, ki so jih te dni izražali samo z besedami.

Kaj dela petorica?

Pododbor petčlanskega odbora je imel včeraj dva sestanka. Še vedno ni jasno, ali bo mogel storiti sklepe pred torkom. Pododbor skuša stilizirati pariške predloge tako, da jih bo lahko Italija sprejela.

Na podlagi doseženega sporazuma člani odbora petih Beck, Madariaga in Tevlik Ruždi Aras ne bodo sodelovali pri splošni debati v skupščini DN, ko pride na dnevni red italijansko-abesinski spor. Omenjeni člani odbora petih mislijo, da jim njihova vloga v odboru petih, ki dela za spravo med sprtnima strankama, ne dovoli, da bi podali svojo sodbo o vprašanju, za čigar ureditev delujejo v odboru.

Vprašaji, ki razburjajo

Kaj bo zdaj? Ali bo mogel ženevski odbor petorice najti rešitev, ki bo ustrezala Italiji in obenem varovala suvereniteto Abesinije? Če te rešitve ne bo, ali bo Italija napadla državo, ki jo varuje pakt DN in ki ga hočeta spoštovati Velika Britanija in Francija?

Ti vprašaji, ki razburjajo Ženevo in ž njo ves svet, ne napovedujejo nič lepega. Za abesinsko vprašanje prihajajo zdaj usodne ure...

Čeprav se ni izgubljena zadnja nada v mirno rešitev, vendar prevladuje mnenje, da bo Italija stopila v vojno. To potrjuje tudi razgovor, ki ga je imel poročevalec pariškega »Gringoir« z Mussolinijem.

Koncesije, ki bi jih bil Mussolini še pred meseci sprejel, so zdaj nezadostne. Zdaj niso več v razmerju z njegovimi napori, žrtvami in izdatki.

Mala antanta in Balk. zveza

Ženeva, 14. septembra. w. Snoči je vzbudila v vseh krogih veliko pozornost seja predstavnikov Male antante. Prisostvovali so ji gg. dr. Beneš, Savel Radulescu in dr. Božidar Purić. Prvi jugoslovanski delegat dr. Purić je predljal svoj govor, ki ga bo imel na današnji seji skupščine DN. Dr. Purić je snoči obiskal ministra Edena.

Snoči ob sedmih je bil tudi zestanek zastopnikov Balkanske zveze. Izmenjali so naziranja v zvezi z govorom, ki ga bo v imenu Balkanske zveze imel v plenumu

Angleži protestirajo v Rimu

London, 14. septembra. n. »Daily Telegraph« trdi, da je angleško zunanje ministrstvo poslalo italijanskemu poslanstvu v Londonu uradno protestno noto. Noto protestira proti oddajam italijanske radijske postaje v Bariju, zlasti proti oddajam v arabskem jeziku, namenjenim Egiptu, Siriji, Palestini in sosednim državam, katerim se sporočajo vesti z očitno protiangliško osjto.

so tudi naša — in to ne od včeraj — prodrla in se uveljavila v vsem našem narodu.

Najbolj zanesljiv vodnik na tej poti pa bodi pravičnost! Kakor smo že povdarili: Krivice naj se popravijo — ali nove naj se ne delajo!

skupščine DN g. Maximos, ker je g. Titulescu odsoten. Tudi ta govor bo — podobno kakor govor dr. Purića — naglašal vero Balkanske zveze v DN in v načela, na katerih stoji pakt DN.

Radi vesti pariškega »Populaire«, da bodo najbrže tudi skandinavske države zapustile DN, je ženevski poročevalec »Dagensaj He-

**MA in Balkanska zveza
za kolektivno varnost na novi osnovi pakta DN****Govor dr. Purića**

Ženeva, 14. septembra. w. Šef delegacije kraljevine Jugoslavije na 16. skupščini DN dr. Božidar Purić je imel v imenu Male antante tale govor na današnji plenarni seji med generalno debato:

Spričo velikih in resnih vprašanj, ki je tu govora o njih, in spričo višine, na katero se je povzpela ta debata, zlasti z izjavama sira Samuela Hoara in predsednika Laval, hoče tudi Mala antanta obrazložiti svoje stališče pred skupščino DN. Zato mi je čast povzeti besedo v imenu romunske, češkoslovaške in jugoslovanske vlade, ki so s statutom Male antante ustanovile politično skupnost in s tem potrdile svojo popolno solidarnost v vseh vprašanjih zunanje politike.

Stalni svet naših treh držav je imel pred kratkim svojo letno konferenco na Bledu. Na tej konferenci je svet Male antante opredelil svoje stališče in bodoče zadržanje nasproti položaju, nastalemu zaradi dogodkov zadnjih mesecev. Ko so nekatere države sprožile idejo o pokrajinskih paktih v svrhu okrepite splošne varnosti v Evropi, so se naše tri države takoj pridružile njihovemu stremljenju in od takrat nas te države pri vsaki priliki podpirajo z željo, da se doseže miroljubno in lojalno sodelovanje, zlasti v Srednji in Vzhodni Evropi. Ko se tega spominjam v tem trenutku, hočem posebno poudariti temeljno načelo tega stremljenja: načelo kolektivne varnosti na osnovi pakta DN. Pri tej priliki naj mi bo dovoljeno navesti besedilo uvoda resolucije, ki so jo države Male antante sprejele 30. avgusta t. l. na Bledu: Države Male antante so globoko privržene miru in bodo vsa svoja prizadevanja in vse svoje sile postavile v službo miru. Kot edino in izključno sredstvo te politike smatrajo slej ko prej ustanovo DN, ki ji bodo ostale zveste, naj se prihodnja leta zgodi karkoli.

Vzlic vsem sedanjim težavam verujemo v DN, v moč njegovih načel in v trajnost njegovih ustanov. Živimo v srcu Srednje Evrope in se zavedamo svoje dolžnosti do miru. Želimo mirno sodelovanje sporazumno z vsemi sosedmi kot podpisniki mednarodnih mirovnihih pogodb in pakta DN. Te pogodbe se nam zde ustrezajoče in jim hočemo ostati zvesti. Naš sklep na Bledu je to poudaril in potrebno se nam zdi, da to tukaj ponovimo, da tako pokažemo, kakšno je bilo zadržanje naših treh držav v preteklosti in kakšno bo v bodočnosti.

Govor dr. Purića je vzbudil zelo živahne komentarje na hodnikih skupščine DN. Vsa mednarodna javnost je zadnje čase z velikim zanimanjem pričakovala, kakšno stališče bo zavzela Mala antanta pred skupščino DN. V govoru dr. Purića v imenu vseh držav Male antante se je opazila kontinuiteta tradicionalne politike Male antante in njene popolne zvestobe paktu

tra« prosil danskega zunanjega ministra dr. Munka, naj mu pojasni zadevo.

Zunanji minister je odgovoril, da je vest francoskega lista brez podlagi. Skandinavske države ne bodo v nobenem primeru zapustile DN. Skandinavske države ostanejo zveste ženevski ustanovi, tudi če bi izvedla sankcije proti Italiji.

in načelom DN, kakor je to jasno in precizno poudaril blejski komunike po sestanku Male antante.

Maximos za Balkansko zvezo

Po govoru jugoslovanskega delegata dr. Božidarja Purića v skupščini DN je grški zunanji minister Maximos kot dosedanji predsednik Balkanske zveze dal v odsotnosti predsednika Titulescu tole izjavo:

Balkanska zveza dopolnjuje drugo leto svojega obstoja in čas je doslej upravičil njen obstoj, ker je dokazal, da je delovanje te zveze potrebno. Med državami Balkanske zveze vlada sodelovanje, ki postaja od dne do dne večje ter se je razširilo že na vsa področja njihovega nacionalnega življenja. Te države so dale neizpodbitne dokaze za svojo voljo v korist miru in za odločnost, da ga ohranijo v vzajemnim prizadevanjem v svrhu političnega, gospodarskega in socialnega napredka ter dobre sosesčine z vsemi sosedi. Doseženi uspehi niso samo plod solidarnostnega duha, ki prevaja vse vodilne kroge zainteresiranih balkanskih držav pri njihovem delovanju. Ti uspehi so tudi plod splošnega prepričanja njihovih narodov, da se njihova miroljubna stremjenja ne dajo izvesti drugače, kakor s spoštovanjem načel DN, ki so jim iskreno zvesti. To prepričanje se je pokazalo že mnogo prej, kakor se je Balkanska zveza ustanovila. Nalaga ga potreba, ki je to zvezo ustvarila, obenem pa jamči za njen bodoči razvoj. V resnih razmerah, v kateri danes živimo, čutijo vodilni krogi Balkanske zveze dolžnost, da ostanejo bolj kakor kdajkoli zvesti načelom pakta. Države Balkanske zveze spremljajo z velikim zanimanjem prizadevanja sveta, da se ohrani mir na svetu. Te države žele, da svet DN doseže mirno in pravilno ureditev.

Poleg izjave, ki jo je dal minister g. Purić v imenu držav Male antante je izjava, ki jo je takoj nato prečital v imenu držav Balkanske zveze grški zunanji minister Maximos pred vso mednarodno javnostjo, zbrano na plenarni skupščini DN v Ženevi, poudarila duhovno kontinuiteto politike, ki te vlade inspirira v mednarodnem življenju. Oba govora sta v vseh mednarodnih krogih vzbudila pozornost in napravila največji in najgloblji vtis.

Litvinov

Na današnji skupščini sveta DN je govoril v imenu sov. Rusije zunanji minister Litvinov. Dejal je, da sovjetska Rusija prizna važnost dela, ki ga je izvršilo DN, zlasti glede Posaarja in jugoslovansko-madarskega spora. Dalje je Litvinov poudaril, da DN še ni končala dela o definiciji napadalca in je izrazil nado, da bo to vprašanje v kratkem rešeno. Govornik je omenil predlog sovjetske vlade, da naj se razorožitvena konferenca izpremeni v konferenco za splošen mir.

Anglija se resno pripravlja

Rim, 14. septembra. AA. »L' Azione Coloniale« priobčuje podrobnosti o kretanju angleške mornarice v Sredozemskem morju. List naglašja, da imajo Angleži v Sredozemskem morju zdaj tolikšno število pomorskih enot, kakor jih v tem morju še ni bilo. Politično je zelo važno, da izpopolnjuje Velika Britanija svoja pomorska oporišča. To njeno pomorsko oboroževanje v Sredozemskem morju je tako veliko, da že ograža pozicije Italije v Sredozemskem in v Rdečem morju.

List nadaljuje: Vsaka vest o angleških edinicah v našem morju mora povzročiti primerne protukrepe z naše strani. To bo tem težje, ker namerava Velika Britanija zbrati v bližini naših obal svojo domačo mornarico, tako da bo vsa angleška mornarica zbrana v italijanskih vodah. Vsekakor morajo biti naši ukrepi končani, še predno prispejo angleške ladje.

Za primerno oborožitev Anglije

London, 14. septembra. n. Današnja »Morning-post« piše med drugim, da Velika Britanija ne sme več zapustiti politike zvestobe do pakta DN. Če podpiramo pakt DN v enem primeru, ga moramo tudi v vseh drugih podobnih. Če pa hočemo to doseči, moramo skrbeti za primerno oborožitev Velike Britanije.

VREMENSKA NAPOVED

Novi Sad: Pretežno oblačno v severnih krajih, posebno v severozapadnih in severnih krajih, kjer bo verjetno mestoma deževalo. Temperatura s bo zvišala. Sonce vzhaja ob 5.15, zahaja ob 17.51.

Dunaj: Severne Alpe: lahno spremenljivo, oblačno, nekoliko topleje. Ponekod nevihte niso izključene. Južne Alpe: pretežno jasno, nekoliko topleje.

Politični utrinki

Važna konferenca pri gospodu Davidoviču

G. Večeslav Vilder je v Beogradu obiskal z. Davidoviča. Na stanovanju g. Davidoviča je bila konferenca, ki je trajala dve uri. Konferenci so prisostvovali gg. Ljuba Davidović, Joca Jovanović, Večeslav Vilder, dr. Milan Grol, dr. Milan Gavrilović in Božidar Vlačić. Prihod g. Vilderja v Beograd, je bil določen že nekoliko dni popreje. Dospel je z vednostjo g. dr. Mačka zaradi medsebojnega sporazumevanja, ki se vrši od časa do časa tako v Beogradu, kakor v Zagrebu. Sestanek g. Vilderja z zastopniki beogradskega dela združene opozicije, smatrajo v beogradske politične krogi, je treba tolmačiti kot utrditev kontakta združene opozicije. Poleg tega pomeni ta sestanek pripravo za širše razgovore med predstavniki ene kakor druge skupine. V ta namen se bo sestal poseben poslovni odbor, ki ga bodo tvorili delegati šefov obeh skupin. Vendar se bo ta odbor sestel šele po zaključku priprave, ki so v nizu sedanjih razgovorov. V zadnjem času je v vrstah opozicije tako z ene kakor druge strani bilo več dogodkov, ki jih je treba v podrobnosti obravnavati. Vsi razgovori, ki se tudi še vodijo, so šele v fazi priprave, konkretno se bodo posamezna vprašanja razpravljala pozneje, ko bo nastopil moment o izbori platforme, na kateri naj se najde skupna rešitev vseh aktualnih političnih problemov.

Odnosaji v Združeni opoziciji

Beogradska »Politika« trdi, da je bilo v zadnjem času v javnosti več diskusij o medsebojnih odnosajih združene opozicije. Posebni poročevalec »Politike« je o tej stvari razgovarjal tudi z g. Vilderjem in ga vprašal, ali so na konferenci tudi o teh stvareh razpravljali. G. Vilder je odgovoril, da medsebojne odnose združene opozicije najbolje argumentira depeša, ki jo je dr. Maček poslal gg. Davidoviču in Joci Jovanoviću na krugajevski shod. Iz tega se lahko sklepa, zatrjuje »Politika«, da ta depeša vse te vesti demantira. »Ni potrebno vsak dan izjavljati ljubezni, ker ta lahko postane dolgočasna« — je dejal g. Vilder.

Nacionalna organizacija in prevratna gesla

»Gorenjec«, ki izhaja v Kranju zaključuje svoj uvodnik »Mi gremo naprej« dobesedno tako-le: »Pri tem zlasti poudarjamo posebno vlogo takozvanih nacionalnih organizacij, ki so samo krinka v prav mnogih slučajih, da se v njih skrivajo in celo uporabljajo inventar za širjenje prevratnih misli. Nismo sicer za to, da se te organizacije kratkoma razpuste, če niso v korist naroda, po starem receptu JNSarjev in njih trabantov, pač pa smo za to, da se naj pripravi tako stanje, da bodo mogli priti zlasti v organizacije, ki so od javnosti ali oblasti subvencionirane tudi taki ljudje, ki bodo zlorabljanje javnega denarja preprečili za politično demagogijo in širjenje prevratnih gesel«. — Slog uvodnika je res hudo okoren in tudi s slovnico so si gospodje nekoliko v laseh, če že obojega ne popravijo, pa naj bodo vsaj bolj odkriti in imenoma naznačijo nacionalne organizacije, ki jih tako pavšalno obtožujejo. Le korajžno!

Glasiilo bivše SLS o Mačkovu politiki

Organ bivše SLS v Mariboru »Slovenski gospodar« objavlja v dopisu iz Šmarja pri Jelšah: »Nekoliko politične zmede in nejasnosti povzroča med nami bližina Hrvatske. Če je nemškotarsko in JNSarsko vplivanje prikrito, nejasno in megleto, je hrvatski vpliv toliko bolj odločen in kričav in se poslužuje vseh, tudi demagoških sredstev, ki prehajajo čisto naravnost v smešnost (n. pr.: dr. Korošec je preprečil izvoz živine v Italijo, dr. Maček pa dvignil jajca za 5 par).«

Na drugem mestu piše »Slovenski gospodar« tudi še to-le: »Nositelji mačje ideje govornijo o tem, kako bi se samo z Mačkovim politikom rešili Srbov in postali — Slovenci seveda — Hrvati.«

Pomen imenovanja banov

Pod tem naslovom komentira zagrebški »Obzor« osebne spremembe na čelu dveh banovin in pravi med drugim tudi to-le: »Naravno je, da nova vlada imenuje na najvažnejša mesta v državni administraciji ljudi svojega zaupanja. Vsaka vlada mora na vodilnih mestih imeti ljudi svojega zaupanja, ki ne bodo samo formalistično izvrševali prejele navedbe, pač pa bodo pronicli v duh vladnih namer in tako stvarno doprinesli k ostvaritvi njenih političnih ciljev. S tega stališča je izbira dr. Natlačen za bana Dravske banovine zelo posrečena. Dr. Natlačen ni navaden uradnik. On je politik in eden od najvplivnejših ljudi v bivši SLS, to je človek, ki pozna prilike v Dravski banovini in ki je poučen o pravih namerah sedanje vlade. Njegovo imenovanje je očito političnega značaja. Imenovanje dveh novih banov je treba smatrati kot izvajanje smernic JRZ.«

Za izvedbo programa

Beogradska »Politika« trdi, da ima vlada pred seboj še številne spremembe uradniškega aparata. Vlada bo vodila račune in budno motrila ali se njena politika sprova na terenu. Kdor ne bi hotel izvajati političnih intencij vlade, bo odstranjen s svojega položaja. To naziranje vlade, pravi »Politika«, je treba razumeti tako, da intencije vlade ne gredo v smeri ustvarjanja JRZ, ker se v to ne sme umešavati noben organ oblasti. Ali program vlade, ki ga vsebuje deklaracija in avtoritativna izjava predsednika vlade in članov njegovega kabineta v pogledu vladine politike, mora biti striktno izvedena.

Nemški poslanik v Beogradu von Heeren (v sredi) je izročil v posebni avdienci predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću (levo) rokopis Dušanovega zakonika, kateri je med vojno izginil iz beogradske knjižnice. Zakonik izvira iz 14. stoletja.

Po novi politični situaciji

Slovenski poslanci pred odločitvijo

Politika v Sloveniji postavlja poslance pred novo odločitev

Za enkrat ni nobenih sklepov — Odločitev bo padla v ponedeljek

Ljubljana, 14. septembra.

Kakor smo doznali, so imeli danes ob 10. dopoldne narodni poslanci iz Dravske banovine, ki so člani kluba skupščinske večine, sestanek v prostorih hotela Miklič. Prisotni so bili skoro vsi poslanci, le nekateri so se opravičili.

Ta sestanek je bil prav za prav nadaljevanje sej, ki so jih imeli slovenski narodni poslanci pretekli teden v Beogradu. Predmet razprav je bilo vprašanje stališča poslancev do večinskega kluba z ozirom na najnovejšo politično dogodke in izvajanja politike JRZ v Dravski banovini. Ta politika je usmerjena tako, da poslanci ne morejo brezbrizno mimo nje, ker globoko posega v skupno politično življenje Slovencev. Forsira namreč dva velika bloka: JRZ in opozicijski blok. V JRZ je izključno bivša SLS in še tu prečiščene vrste, na nasprotni strani pa so vse ostale politične grupacije.

Organizacija JRZ

Manifestacijski shodi v Ljubljani, Beogradu in Sarajevu

Seja izvršilnega odbora JNS — Glavna pisarna uraduje

Beograd, 14. septembra. b. Danes popoldne ob 16. je bila v stanovanju notranjega ministra g. dr. Antona Korošca skupna seja izvršilnega odbora Jugoslovanske radikalne zajednice in organizacijskega odbora te stranke. Tej seji so prisostvovali predsednik vlade g. dr. Stojadinović, notranji minister dr. Korošec, prometni minister dr. Spaho, ministra brez listnice dr. Krek in Behmen, Miša Trifunović, minister javnih del inž. Bobić, Ranko Trifunović, dr. Momčilo Ninčević, Krsta Miletić in dr. Laza Marković. Seja je trajala do 18. ure. Na tej konferenci se je razpravljalo o vprašanjih, ki se nanašajo na organizacijo stranke, zlasti o delu na terenu in določile so se tudi vse podrobnosti za organizacijo stranke med narodom. Določeni so

tudi manifestacijski shodi, ki naj se čimprej organizirajo in ki se bodo vršili v Ljubljani, Beogradu in Sarajevu.

Beograd, 14. septembra. b. V glavni pisarni JRZ v hotelu Paris na Terazijah se je danes že živahno uradovalo. V pisarni se že vpišujejo člani, ki pristopajo k JRZ. Danes si je ogledal strankino glavno pisarno minister za šume in rude g. Janković, ki je obiskal starega Aco Stanojevića, ki ložira v istem hotelu. Stanojević je sprejel danes dve deputaciji srpskih radikalov iz Skoplja. Obe deputaciji sta naprosili Aco Stanojevića, da med njima posreduje in ju pomiri. Aco Stanojević je posredovanje sprejel.

Konferenca glede kmetskih dolgov

Beograd, 14. septembra. AA. Ministrstvo za trgovino in industrijo je pozvalo vse gospodarske organizacije, da mu v najkrajšem času pošljejo svoje mnenje glede kmetskih dolgov. Glede na to, je predsedstvo beogradske obrtne zbornice sklicalo za 18. t. m. konferenco zastopnikov vseh obrtnih zbornic in organizacij. Konferenca se bo vršila v prostorih zbornice. Udeležile se je bodo tudi zveze obrtniških združenj iz vse države.

Grški poslanik pri predsedniku

Beograd, 14. septembra. b. Danes dopoldne je sprejel ministrski predsednik dr. Stojadinović grškega poslanika na našem dvoru g. dr. Leona Mellasa.

Visoko odlikovanje dr. Dinka Puca

Beograd, 14. septembra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kr. namestnikov od 14. t. m. in na predlog predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra sta odlikovana z redom sv. Save prve stopnje dr. Dinko Puc, prejšnji ban Dravske banovine, in Dragoslav Djordjević, prejšnji ban Vardarske banovine.

Nov ban Vardarske banovine

Beograd, 14. septembra. AA. Vpokojen je dosednji ban Vardarske banovine Dragoslav Djordjević, za bana Vardarske banovine je pa imenovan Ranko Trifunović, drž. podtajnik v p.

Združitev okoliških občin z Ljubljano

V petek je bil na predlog notranjega ministra dr. Korošca podpisan ukaz o komasaciji okoliških občin z mestno občino Ljubljano. Mestu Ljubljani bodo odslej pripadale občine Šiška, Moste, Vič, južni del občine Ježica, del občine Polje in Štepanja vas od občine Dobrunje. Zaradi združitve Ljubljane s temi okoliškimi občinami v Veliko Ljubljano bo dosednji ljubljanski občinski svet nadomeščen z novim. Enako bo v kratkem izvršena komasacija Maribora in njegovih okoliških občin.

Naš poslanik v Čile

Beograd, 14. septembra. AA. Imenovan je za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v republiki Čile Franjo Cvetiša, generalni konzul tretje skupine v Bratislavi.

Dr. Franjo Cvetiša se je rodil 22. oktobra 1884 v Lastovem (otok Lastovo). Maturiral je v Splitu. Filozofsko fakulteto je absolvirал v Pragi, pravno v Dijonu, doktorski izpit iz javnega prava in gospodarskih ved je pa napravil v Parizu.

Otvoritev kina Sloge

Včeraj zvečer se je vršila slavnostna otvoritev kina Sloge s Franc Leharjevo melodijno opereto Fraskita. O poteku predstave in o novo urejenem elegantnem kinu bomo poročali jutri obširneje. Današnje predstave pri katerih se vrši nagradno tekmovanje z lepimi dobitki se vrše ob 15., 17., 19. in 21. uri. Pri vsaki predstavi bo izzrebanih 10 števil, ki pridejo v petek pri večernji predstavi v ožje zbiranje, ko bodo dobitki, med njimi krasen Philipsov radioapar, razdeljeni srečnim dobitnikom. Matineja danes dopoldne odpade. — Predprodaja vstopnic se vrši danes od 11. do pol 13. in od 14. ure.

Zveza uslužbencev iz Drav. banovine

Za jutri v nedeljo 15. t. m. ob pol 10. uri dopoldne sklicuje Savez organizacij uslužbencev mestnih in selskih občin kraljevine Jugoslavije plenarno sejo vseh organizacij uslužbencev v sejni dvorani mestnega magistrata. Te seje se udeležijo zastopniki podeželskih in mestnih občin, uslužbenci iz vseh krajev države in so najavili dosedaj svoj prihod delegati iz Beograda, Zagreba, Banjaluke, Bjelovara, Brčke, Kikinde, Mostarja, Osijeka, Rume, Sarajeva, Skoplja, Sente, Slav. Broda, Subotice, Splita, Sibenika, Sušaka, Virovitice, dalje iz Maribora, Celja, Ptuja, Tržica in Slovenjgrada. Nekateri udeleženci so prispeli v Ljubljano tekmo današnjega dne, dočim pridejo ostali z večernimi, odnosno jutranjimi vlaki. Na seji se bo razpravljalo o raznih aktualnih vprašanjih uslužbencev mest in podeželja v zvezi z novimi zakoni in uredbami, k čemur želimo mnogo uspeha.

Logatec

Tujci odhajajo. — Hladno septembersko vreme je pregnalo zadnje letovišcarje, ki so prišli v letošnjih počitnicah k nam na odih. Občina, ki je ves čas vodila točno statistiko, je sestavila naslednjo bilanco: Vsega je bilo v mesecu juliju in avgustu v Logatcu 199 tujcev, od katerih 117 v juliju in 82 v avgustu. Po narodnosti je bilo 130 Jugoslovancev, največ Zagrebčanov, 50 Italijanov, 7 Čehov in 6 Avstrijcev, ki so dali skupno 4487 nočnin, kar pride na enega tujca 23 nočnin. Številke siver niso velike, vendar se za Dol. Logatec, ki šteje okoli 2000 prebivalcev, tak prtok tujcev pozna. Daje tujski promet pri nas zopet oživel, gre prvim zahvala agilnemu olupsevalnemu in tujskoprometnemu društvu.

Pozor

krojači, šivilje, gospodinje in konfekcionerji perila

Najmoderneje preizkušene kroje za vse vrste garderobe, kakor tudi za pletenine (Strickware) in perilo (najnovejši dunajski konfekcijski modeli) dobite točno po meri in sliki s priloženim navodilom.

Izdelani kroji za garderobo à Din 15.—, za 10 štev. Din 100.—

Izdelani kroji za perilo à „ 10.—, „ 10 „ „ 50.—

23. septembra začne specialni tečaj splošnega krojenja garderobe in perila. Po zaključku brezplačno namestitev. Revnejim brezplačno!

Tozadavne informacije in vpis pri

L. HAŠEK, krojni tečaj in konfekcija
KARLOVAC, Marmontova 20

Izogibajmo se v govoru in pisavi tujih izrazov!

82 let stari lord Montague of Brandon (Anglija) se je v Kensingtonu poročil s svojo svakinjo Julijo Emo Izabelo Spring Rice. Nevesta se je pred kratkim ponesrečila, zato je šla k svatbi z bergljami.

Vesti iz Italije

Vladna navodila za setev okrog Idrije in Cerknega

Poskusi z novimi vrstami pšenice, ki se vrše zadnjih 6 let, so se obnesli. Res da je pri tem nekoliko več stroškov, ker je potrebno kemično gnojenje in je tudi vse obdelovanje intenzivnejše, toda pridelek je še enkrat večji. Za kraje v dolini Idrije je priporočljiva pšenična vrsta, imenovana Colonia 12, ravno tako tudi okrog Cerknega, okoli Cerknega pa uspeva boljše pšenica po imenu Carlotta Strampelli. Naroča se potom katedre pri deželni komisiji za žitno propagando v Gorici, kjer je za 20 lir cenejša ko v splošnem prometu in za jamčeno dobra za setev.

Pravila za setev in obdelovanje so ta-le:

1. Še tisto novo vrsto pšenice, ki je v tvojem kraju preizkušena in spoznana kot najbolj primerna za tamošnja tla in tamošnje podnebje.
2. Pripravi pravočasno njivo za setev, orji globoko, površino zrahljaj. Sej v dobi od 15. septembra do konca oktobra.
3. Ko izbiraš njivo, pazi na pravila kolobarjenja. Pšenico sej vedno za okopanimi (krompirjem, turščico, peso itd.).
4. Namesto domačega gnojila uporabljaj kemično, to je umetna gnojila. Ze pred setvijo pognoji z 1 q do 1.50 q biamonskega fosfata in 1 q kalijeve soli na hektar. Ko pšenica požene tretji list, jo pognoji še z enim do poldrugim kvintalom kalcijevega nitrata na hektar, razdeljenim na 8 do 10 gnojitev.
5. Pšenico sej s sejalkom v vrstah po 18.20 cm vsakebi v dolžini. Po dve in dve vrsti sta vsakebi po 8 cm, medsebojna razdalja vrstnih parov pa bodi po 30 cm.
6. Pred setvijo in po setvi in tedaj, ko skopni sneg, je treba njivo pobraniti, pa tudi sicer je umestno, da se zemlja češče poravnava in zrahlja, da prej doraste in dozori, ker se mora pšenica zgodaj žeti in pozno mlatiti.

Pospeševanje žilne produkcije

Pokrajinska komisija za žitno propagando v Gorici prispeva letos za nakup dobrega pšeničnega semena 20 lir za q. Seme mora biti originalno, to je izhajati mora od kmečkih organizacij, zasnovanih na podlagi preizkusnih zavodov v Bolonji in Rieti. Nagradi se nakup naslednjih pšeničnih vrst: Montana, Villa Glori, Damiano, Chiesa, Carlotta, Strampelli in Colonia 12. Največ po 20 lir na hektar, in sicer pridejo pred vsem v poštev mali kmetje. Ista komisija deli prispevke odnosno nagrade tudi za nabavo domačih poljedelskih strojev. Prošnje je vložiti potom katedre.

Uvoz strojev iz inozemstva

Radi uvoznih omejitev je bilo mnogo prošelj za uvoz strojev in strojnih delov iz inozemstva zavrženih, ker je bilo število prošelj daleč nad normalno in je bil tromesečni kontingent že izčrpan in vrhu vsega bi bil uvoz v mnogih primerih neutemeljen.

Nadzorstvo za izmenjavo valut z inozemstvom opozarja, da se mora uvoz omejiti na primerne absolutne potrebe in da naj trdno pazi na to, da ne bodo naročale strojev iz inozemstva, dokler si niso izposlovala predpisane uvozne dovoljenja.

Prošnje, vložene po 8. juliju, v kolikor se jim bo ugodilo, bodo rešene z dovolitvijo uvoza v četrtem tromesečju, to je za oktober, november in december.

Nadaljnji vpoklici pod orožje

Pod orožje so vpoklicani na trajnem dopustu bivajoči vojaki in sarži, ki so bili l. 1933 dodeljeni zrakoplovstvu. V kolikor so bili potrjeni na polni kadroški rok, so bili vpoklicani že v prejšnjih mesecih. Zdjaj so pozvani pod orožje še oni zrakoplovci, ki so bili potrjeni na krajši rok in se nanje nanaša kralj. dekret z dne 9. 8. 1935 št. 1604.

Prevzem poslov na banovini

Ljubljana, 13. septembra.

Danes ob osmih dopoldne se je dosednji ban g. dr. Dinko Puc poslovil od uradništva banske uprave. Pri tej priliki je imel pomočnik bana g. dr. Pirkmajer na bana tale nagovor:

Gospod ban!

Vaši ožji sodelavci se od vas poslavljajo, ko zapuščate vodilno mesto Dravske banovine. V času, ko ste načelovali banski upravi, smo imeli priliko poznati v Vas spretnega upravnega šefa, moža široke koncepcije in dobrohotnega predpostavljenega. Z bistrim očesom ste opazovali in spoznavali potrebe prebivalstva. S čutom odgovornosti in polnim optimizma ste se lotili v težki dobi moralne in gospodarske depresije nalog in se pošteno trudili, da rešite porajajoče se probleme kar najbolj. Bodočnost bo ocenila vaše delo. Jaz sem prepričan, da Vaša sorazmerno kratka doba ne bo ostala neopažena v zgodovini Dravske banovine. Dovolite mi, da se Vam za Vaše delo od srca zahvalim, zlasti pa Vam sporočam zahvalo uradništva, katerega ste pokazali vso svojo dobrohotnost in naklonjenost. Prosim vas, da nas ohranite v dobrem spominu.

G. ban dr. Dinko Puc se je zahvalil zbranemu uradništvu ter v svojem govoru dejal:

Gospodje!

Ko sem po smrti našega blagopokojnega kralja nastopil službo bana Dravske banovine, smo si dali obljubo, da bomo čuvali dediščino, ki nam jo je on zapustil in da jo bomo našemu mlademu kralju izročili boljše, kakor smo jo prevzeli. Po teh načelih smo se tudi ravnavali v našem delu. Danes lahko konstatiram, da sem našel v vas v tem delu polno razumevanje. Lahko rečem, da smo ves čas delali objektivno in nepristransko. Nismo izvajali nobenih nasilij in persekucij, dasi smo preživeli v tem času volilno dobo. Jaz sem vam za vaše delovanje prav iskreno zahvaljujem. Mislim, da lahko imamo zadoščenje v tem, da je bilo vse naše delovanje posvečeno službi domovine, ne pa predpostavljajući kakšnega pokreta. Pri vas sem našel dobro voljo za to delo in lahko rečem, da sem mogel vedno računati na vas. Zato vam izrekam svojo iskreno zahvalo.

O pol devetih je novoimenovani ban g. dr. Marko Natlačen sprejel zastopnike vsega uradništva banske uprave, med njimi vse načelnike in šefe odsekov. G. pomočnik dr. Otmar Pirkmajer je najprvo predstavil novemu banu vse prisotne ter ga nato pozdravil z besedami:

Gospod ban!

Ko prihajate, da prevzamete vodstvo uprave v Dravski banovini, Vas v imenu osebnosti banske uprave, kakor tudi vseh podrejenih uradov, zavodov in naprav, priskrbeno pozdravljam. Od srca in iskreno vsi želimo, da bi srečno vodili usodo naše banovine. Časi, v katerih prevzamete mesto bana, bodo zahtevali od Vas ne samo, da se posvetite z vso osebnostjo odgovornosti, temveč da ohranite in razvijate tvornost in požrtvovalnost svojih sodelavcev, ker veliki problemi, ki se danes pojavljajo, se bodo mogli reševati le s krepkim skupnim hotenjem vseh poklicanih, in le složni naporji vsega upravnega ustroja bodo pod smotrenim vodstvom kos velikim nalogam. V osehju, ki stojijo pred Vami in ki je po sedanjih razpoložljivih podatkih, da tvorijo kader Vaših ožjih sodelavcev, boste našli gotovo zveste sodelavce pri Vaših prizadevanjih, da služite trajnim interesom ožje in širše domovine. Vse osebe je bilo vedno pripravljeno pošteno in stvarno delati ter je imelo edini cilj pred očmi, da v predanosti posluži svojemu kralju, svojemu narodu in utrditvi državne misli. Z zadovoljstvom lahko ugotavljam, da naš aparat ne deluje kakor strojni mehanizem brez duše, brez srca ali ljubezni do stvari in brez čustva do naroda. Kdor bo objektivno cenil storjeno delo v preteklosti, nam tega očitka ne bo mogel storiti. Prepričan sem, da se bodele o tem tudi sami. Prav skoraj prepričani in prišli do spoznanja, da se na za-

snovah preteklosti da zgraditi boljša bodočnost Dravske banovine in njega prebivalstva.

Gospod ban, dovolite mi še, da priporočam vse naše osebe Vaši naklonjenosti ter Vas naprošam, da ste mi pravičen in dobrohoten predstojnik. S to prošnjo Vas ponovno pozdravljam ter želim najboljših uspehov za napredek in procvit Dravske banovine, najlepšega biserja naše prekrasne Jugoslavije.

Za pozdravne besede se je g. ban dr. Marko Natlačen zahvalil s temle govorom:

Gospodje!

S kraljevim ukazom sem postavljen na čelo državne uprave Dravske banovine, Slovenije.

Zavedam se, da mi je s tem poverjena velika in odlična, toda tudi težka naloga. Ne strašim se je.

Zaupam pred sem v pomoč Onega, ki nevidno vodi usodo narodov.

Zaupam pa tudi v vašo pomoč, gospodje, in pričakujem, da mi boste z iskreno udanostjo in vestno delavnostjo pomagali pri mojem delu. Gotovo je tudi vaša srčna želja, gospodje, pomagati našemu narodu, ki je baš v današnjih razmerah pomoči in podpore tudi potreben. Kakor jaz, ste tudi vi izšli iz naroda in uverjen sem, da mu hočete — kakor jaz — služiti po svojih najboljših močeh. Združimo se torej in z verno in gorečnostjo, ki se ne plaši nikakih trudov in naporov, krepko na delo po starem geslu »Z narodom za narod!« Če nam bo to geslo trajno pred očmi in če se bomo po tem geslu pri svojem delu vedno ravnali, verujte mi: tudi uspehi ne bodo izostali in narod, ki stavi toliko nade v moje banovanje, ne bo razočaran, a odrekam vam tudi ne bo svojega priznanja in svoje hvalečnosti za vaše uspešno delo. Nele kar mora, kar more, to mož je storiti dolžan! To naj nam bo vsem vodilna misel v naši službi! Z vestnim, neutrudljivim, nesebičnim in požrtvovalnim delom za narod bomo najboljši in najuspešnejši služili tudi svojemu mlademu kralju in bomo najučinkovitejši služili tudi svoji širši domovini — naši ljubljani kraljevini Jugoslaviji.

Se nekatere misli bi želel ob tej priliki prav posebno poudariti.

Da bo naše delo prav usmerjeno in uspešno, moramo ostati stalno v najožji zvezi z ljudstvom. Zavedajmo se, da smo tudi mi sestavni del tega ljudstva in da nam je v tej naši ljudski skupnosti poverjena ena odličnejša in vodilna naloga. Pogostokrat se dogaja, da se uradni oddalji od naroda, da tvori zase posebno kasto, ki je narodu tuja in sovražna. Tak uradnik je suha veja na narodnem telesu, ker je med njim in narodom pretirana organizirana vez, ki vanj ne prihajajo več zdravi sokovi iz skupnega narodnega organizma. Naša naloga torej bodi, da ostanemo v tesni zvezi z narodom, da prisluhnemo njegovim težnjam in željam in da vpoštevamo njegove potrebe.

Gospodje! Se ena misel je, ki jo moram prav posebno poudariti.

Ne smemo si zakrivati oči pred dejstvom, da je v zadnjih letih v našem narodu zelo trpela državna avtoriteta. Premnogokrat so predstavniki državne oblasti izvajali zakon — ne na korist ljudskih mas, ne na korist in v smislu širokih plasti naroda, ne proti vsem državljanom enako. Zato je med narodom padlo zaupanje v zakonitost in trpela je vera v objektivnost državnih oblasti. Naša naloga je, da to popravimo, kajti zavedati se moramo, da je zakon temelj, na katerem stoji država in da tisti, ki na tem temelju maje, ruši in ogroža obstoj države. Od vas gospodje pričakujem, da me boste s popolnim umevanjem podpirali v mojem prizadevanju, da se zaupanje naroda v državne oblasti in državna avtoriteta zopet vzpostavi.

Zelim, da z menoj iskreno sodelujete in zagotavljam vas, da bom vaše upravičene težnje rad in vselej branil in zagovarjal.

niku Böhmju je podedoval velik paromlin in moderno oljarno. Bil je zelo podjeten in je kol podjetnik znan širom vse mariborske okolice.

Drzne sleparije

Ljubljana, 14. sept.

Pred dobrimi 14 dnevi so prišli orožniki v Konjicah nekega 41letnega Petra Banka, slikarja, rodom iz Mostarja in brez stalnega bivališča. Ugotovili so, da gre za premetenega sleparja, ki je že od leta 1930. po raznih krajih naše države nabiral številne prispevke za knjigo, ki jo »mislil« izdati slovensko društvo »Slovenski Jug« v Beogradu v spomin kralja Aleksandra in ki naj bi v slikah prikazala njegovo junško življenje.

Ta slikar je hodil okrog raznih trgovskih podjetij in uglednih osebnosti s posebnimi prospekti tega društva in je nato vsakemu plemenitemu naročniku izstavil tak prospekt, kateremu je na glavo narisal z lepimi slikarsko okrašenimi zlatimi črkami ime naročnika. S pretežno, da gre za znamenito nacionalno delo, je osleparil zelo veliko število raznih uglednih osebnosti — kakor je preiskava samo dozdaj dognala — za 150.000 dinarjev. Posamezniki, med katere spadajo v naši banovini razne ugledne tvrdke, med drugim tvrdka Woschnagg in drug v Šoštanj in znano nemško podjetje Westen v Celju, so temu slikarju plačale za tak prospekt po 15.000, 10.000 in 5000 dinarjev. Število osleparjenih žrtve pa je največje v Savski in Dunavski banovini. Kakor je preiskava dognala dozdaj iz potrdil, ki so jih našli pri njem, je bilo oškodovanih 36 oseb poleg onih številnih, katere poziva zdaj celjsko sodišče, da se prijavijo upravi ljubljanske policije in povedo, za koliko jih je premeteni slikar prevajal, da bo mogoče napraviti približno točno sliko o njegovih ogromnih sleparijah. Po navadi se je Peter Banko, ki tiči zdaj v zaporih celjskega sodišča, izdal za zaporničar imenom zdaj za Vladimirja Markovića zdaj za Nikolića. Tako je tudi ta premeteni slikar s pomočjo potrjenega prospekta nekega »Slovenskega Juga« v Beogradu, katerega društva tam sploh ni, premetil lahkovernost in zaupljivost uglednih narodnih veljakov in na ta račun brezskrbno in lahko živel.

Kmečki magacin

Ljubljana, Krekov trg št. 10 (nasproti mestnega doma). Vam nudi najboljše zimsko manufakturno blago po izredno nizkih cenah. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

Trebnje

Ni vseeno ali si naročen na drag dnevnik ali na cenejšega, ki te za manj denarja informira o vseh dogodkih tako, da je o prednosti enega ali drugega dnevnika vsak dvom odveč. Zato se boš odločil za »Glas naroda«, ki prinaša vse in za vsakogar, ter stane mesečno samo Din 12.—

Sokolska prireditve v št. Lovrencu. Med najlepše sokolske prireditve edinic mirenškega sokolskega okrožja moramo prišteti letošnji nastop šentlovrenškega Sokola, najmlajše edince MSO. Nedeljski sokolski praznik v št. Lovrencu ob sodelovanju vseh društev v MSO, združen z okrožnimi tekmami nam je pokazal razveseljiv napredek Sokolstva med našim podeželskim ljudstvom, saj je to okrožje vezano v svojem obstoju pretežno le na kmečkega človeka. Okrožni zlet v št. Lovrencu je znova potrdil dejstvo, da načelstvo MSO v živo in z ljubeznijo orje v tem delu našega podeželja polje sokolskega nacionalizma in vsega, kar je z njim v zvezi. Zdravo!

Trgatev. Zgodnejši vinogradniki že trgajo prvine in bo na mizi kmalu domača portugalka. Letošnja trgatev bo kakor lanske, tu in tam po kvaliteti morda boljše. Vinogradniki bodo kakor lani potrebovali trošarine prost sladkor za slajenje mošta in je tozadavna akcija že v teku. V splošnem pa lepo vreme zadnjih dni še najbolj sladka naše vinske gorice in je le žeteli, da pri takem vremenu dolgo ostane.

Gledališče

Drama

15. septembra, nedelja, ob 15. uri Kralj Edip na letnem gledališču v Tivoliju. Cene od 20 Din navzdol.

Opera

15. septembra, nedelja, ob 20. uri Trubadur. Gostujoči tenor dr. Adrian in basist Marjan Rus. Znižane cene od 36 Din navzdol.

Radio

Nedelja, 15. septembra.

Ljubljana: 7.30: Sodobne tehnične pridobitve v vinogradništvu in kletarstvu (predava inž. Gorup Sergej). 8.00: Čas, poročila, spored. 8.15: Reproduciran glasba. 9.00: Versko predavanje (p. Guido Rant). 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. 10.30: Prenos iz Beograda (otvoren govori tedna Rdečega križa, g. Svetozar Tomić). 10.45: Plošče po željah. 12.45: Čas, spored, obvestila. 13.15: Tujsko prometno predavanje (Joško Sotler). 13.40: Prenos iz Prage, mladinski zbor poje narodne češke pesmi. 16.00: Udovičeva in Laušetova pojeta na ploščah. 16.15: Za našo gospodinjico: O sadju (gđc. Travnova). 16.30: Harmonika in citre, vmes plošče, prenos tekme harmonikarjev z velesajma. 19.30: Nacionalna. 20.00: Čas, vreme, poročila, obvestila, spored. 20.15: Zvočna igra »Ujeta smrt«. 21.30: Prenos iz nebotičnika. 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. 22.15: Na vasi pa fantje pojo.

Z avtomobilom v strašno smrt

Maribor, 14. septembra

V noči na soboto se je pripetila na cesti Reka—Hoče grozna prometna nesreča, katere žrtev je postal znani framski mlinar in tovarnar Miroslav Pučelik. Mrtvega z razbito glavo in v mlaki krvi ga je našel okrog tretje ure jutraj neki tamkajšnji posestnik. V občestnem jarku je ležal popolnoma razbit Pučelikov avtomobil.

Vest o grozni nesreči se je že na vse zgodaj raznesla po Hočah in so za tragično nesrečo Pučelika zvedeli tudi že v Framu. O nesreči so bili takoj obveščeni hoški orožniki, ki so ugotovili naslednje podrobnosti. Miroslav Pučelik se je mudil na večer pred svojo tragično smrtjo na Reki. Okrog 23. ure se je odpeljal v naglem tempu iz Reke proti Hočam. Na ne-

kem ovinku se je z vso silo zaletel s svojim vozilom v približno 250 kg težek kamen, ki ga je avto vrgel 5 metrov naprej. Suneč je bil tako silovit, da je vrgel Pučelika iz vozila na cesto, kjer je obležal s počeno lobanjo. Avto se je prekrulil v jarek in se popolnoma razbil. Nepoškodovani so ostali le reflektorji, ki so obevali Pučelikovo truplo na cesti. Domnevajo, da se je nesreča pripetila zaradi tega, ker je na vozilu počila pnevmatika ali pa je Pučelik izgubil oblast nad vozilom. Ko so ga našli, je bil že mrtev in bi bila vsaka pomoč zaman. Njegovo truplo so prepeljali v Fram, kjer so ga položili v njegovem domu na mrtvaški oder.

Smrtno ponesrečen Miroslav Pučelik je bil star komaj 34 let. Po znanem framskem podjet-

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Ob 19.30 predava dr. Ivan Džaja, univ. prof. iz Beograda, o temi: Po našem Jadranu. Prenos iz Beograda.

× Letošnji prvi rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. so proslavile jugoslovanske kolonije v vzhodni Franciji z nenavadno svečano proslavo v Metz. Priredili so jo jugoslovanski delavci, združeni v Narodni zvezi jugoslovanskih delavcev kraljeviča Andreja. Sodelovali so še druge skupine in kr. konzul Kosta Mišić. Jugoslovanski delavci so se zbrali pred poslopjem konzulata z godbo sv. Cecilije in s 25 jugoslovanskimi zastavami. Odtod so krenili v povorki k cerkvi sv. Martina. Cerkevno opravilo sta opravila katoliška duhovnika Schweiz in Grins.

Volitve za jesen — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× Samo 25 par za kg so Pekatete v novih paketih dražje od blaga, ki ga odprtega v zabojih prodajamo. Gospodinj, koristno in higijenično je, če kupujete makarone, špagete in jušne zakuhe v paketih. Pazite pa na napis »Pekatete«.

× Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani sprejme v službo enega gradbenega inženjerja. Prošenje je vložiti do 5. oktobra t. l. Pogoji so na vpogled v mestnem vojaškem uradu soba št. 1.

× Regruti-dijaki, rojeni leta 1915., ki so vložili prošnje za odsluženje roka v tem letu, pa so jim bile odbite od ministrstva za vojsko in mornarico ali od druge komande, se pozivajo, da se 16. septembra t. l. javijo v komandi ljubljanske vojnega okrožja soba št. 16 med 10. in 12. uro.

Dobro dan zimski — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× Družba sv. Cirila in Metoda praznuje 50-letni jubilej dne 15. septembra. Velika skupščina se vrši v Ljubljani v Trgovskem domu ob 10. uri dopoldne. Istotam se vrši ob 20. uri zaupno zborovanje, h kateremu imajo dostop le delegati (-inje), pokrovitelji in kamnarji, če se izkažejo s poverilom od svojih podružnic. Udeleženci jubilejne velike skupščine imajo polovično vožnjo, če se o povratku izkažejo s potrdilom, da so se velike skupščine udeležili.

× Sadržarskovrtnarska razstava v šoli na Jezici bo danes že od 7. ure dostopna občinstvu na ogled, dočim bo njena uradna otvoritev radi zadržanosti prvega predavatelja šele ob 10. uri, nakar sledi zanimivo strokovno predavanje gg. referenta Flega in ravnatelja Lapa, pa prosimo vabljenje, da to uvažujemo.

× Promenadni koncert vojaške godbe 40. triglavskega polka bo danes od 11. do 12.30 pred Narodnim domom o priliki otvoritve Tedna Rdečega križa.

Kapital v zimi — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× Zahvala Jadranske straže! Vse številne posameznike, javne ustanove in društva, ki so s svojo nesebično in uvaževano pomočjo kakorkoli pripomogli k veličju kongresnih dni Jadranske straže, prosi Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani, da blagovolijo sprejeti njegovo najiskrenejšo zahvalo! Prav posebno hvaležnost je dolžna Jadranska straža beli Ljubljani in njenemu prebivalstvu za lepo okrasitev poslopij in javnih prostorov in za prisrčen sprejem milih gostov iz vseh predelov širne Jugoslavije, ki so odnesli na

Tehtnice vseh vrst dobavlja in popravlja
Makso Ferjan
Zvonarska ul. (Poleg bivše tovarne »Samassa«)

svoje domove najboljše vtise in srea polna navdušenja. Za sijajni uspeh kongresa JS velja zasluga predvsem Ljubljani in njej naša najtoplejša zahvala! Enako iskreno priznanje in prisrčna zahvala poštvalnemu učitelstvu za vso veliko brigo z našo mladino, ki se ni strašila ne pota ne stroškov, da v osrčju Dravske banovine izrazi svojo veliko ljubezen za jugoslovanski Jadran in skupno manifestira za pomorsko Jugoslavijo! Zahvaljeni tisoči podmladkarjev in čuvarjev našega morja, zahvaljeni še posebej oni, ki ste na odlični akademiji pokazali Jugoslavijo Vaše delo in stremljenje ter navdušili poslušalce za naše ideale! Zahvaljeni za vse! Čuvajmo Jugoslavijo in naše morje!

Liubliana

DNEVNA PRATIKA
Nedelja, 15. septembra. Katoličani: Mati 7 žalosti. Pravoslavni: 2. septembra, Mamant.

DEZURNE LEKARNE
Sušnik, Marijin trg 5; Kuralt, Gospodsvetska cesta 4; Bohinec, ded., Cesta 29. oktobra 31.

× Komemoracija za pokojnim častnim borznim predsednikom gospodom Dragotinom Hribarjem. Včeraj dopoldne se je vršila v sejni dvorani Trgovskega doma žalna seja borznega sveta za pokojnim častnim borznim predsednikom g. Dragotinom Hribarjem. Borzni predsednik g. dr. Ivan Slokar se je v svojem globoko občutenem govoru spominjal najuspešnejšega udejstvovanja pokojnega Dragotina Hribarja v gospodarskem in javnem življenju, kjer je nesebično uveljavljal vse svoje zmožnosti

PHILIPS RADIO

ter vse svoje sile zgolj v korist splošnosti. Sodeloval je odločilno pri ustanovitvi Ljubljanske borze za blago in vrednote ter bil izvoljen za prvega borznega predsednika, katero funkcijo je najpoštenje opravljal dolgo vrsto let. Šele nedavno tega je zbog slabega zdravstvenega stanja odložil to častno funkcijo in bil za svoje izredne zasluge odlikovan s častno diplomom ter izvoljen za dosmrtnega častnega borznega predsednika. Poudaril je, da kakor vsak človek časti svoje roditelje in jim ohrani večni spomin, pravtako je dolžnost njih vseh, da ohranijo blagopokojnemu Dragotinu Hribarju najčastnejši spomin kot ustanovitelju in prvemu voditelju naše, zlasti za slovensko gospodarstvo prevažne borzne ustanove. Svoj žalni govor, ki so ga vsi navzoči stoje poslušali, je zaključil z vzklikom: Večna slava spominu Dragotina Hribarja!

KINO SLOGA

bivši kino Dvor
Telefon 2730

Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Lehárjeva melodijozna opereta

Fraskita

Jarmila Novotna H. H. Bollmann

Krasen dopolnilni spored in najnovejši zvočni tedenik

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. in od 14. ure dalje

Nizke cene 4—, 6—, 8— in 10— Din

Pri vseh predstavah se vrši nagradno tekmovanje za nov radioaparar in druga krasna darila, ki jih posetniki dobe brezplačno!

Matineja ob 11. dopoldne danes odpade!

* Trobentač na avtomobilu, na katerem bo vihral prapor Rdečega križa, bo prihodnji teden v torek, sredo, četrtek in petek dopoldne med 9. in 12. uro in popoldne med 16. in 18. uro z zvenječimi signali po

KAVARNA
VELESEJEM
Vsak dan vele-
mestne atrakcije!

Ljubljanskih ulicah naznanjal, da že čaka na svežnje s ponošeno obleko, perilom, pokrivali, obutvijo, odejami in podobnim, ki so jih dobrosrčni Ljubljančani pripravili za Rdeči križ, da ta porazdeli za zimo med resnično potrebne ljubljanske siromake in brezposelne, kar bo te dni — v Tednu Rdečega križa — zanje nabral. Ker bo nabiralni avto mogel prevoziti vsako ulico samo enkrat, prosimo, da gospodinje od njihove služkinje nekoliko popazijo.

Černe Ivan,
elektroinstalacija, Stari trg 24.
Telef. 23-96

* Naši izseljenci iz Francije, ki so pred tedni odpotovali na Oplenac, se vračajo v Francijo. Včeraj so dopotovali v Ljubljano. Ogledali so si velesej in bili z razstavo zelo zadovoljni. Polni lepih vtisov iz domovine se vračajo v Francijo.

ZIMA vsake vrste na izbero Paviljon E — Velesejem — FRANC JESE, Stražišče pri Kranju. — Nizke cene!

* Pri bakljadi v petek zvečer smo našli 2 jezdece z zastavo, 4 godbe, okrog 135 ko-

lesarjev, okrog 115 narodnih noš in 3 skupine bakljenoscev s skupaj približno 500 osebami, za sprevedom in v špalirjih pa mnogo gledalcev.

* Sezname davčnih zavezancev v pridobnini so razgrnjeni interesantom na vpogled v mestnem odpravnstvu soba št. 48, Mestni trg 27/III. med uradnimi urami od 8. do 14. od 16. do vštete 23. septembra 1935.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.
DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

* Koncert na magistratnem dvorišču. Kako prekrasno je dvorišče magistrata, ko sta ga arhitekt g. ing. Mihevc in ravnatelj mestnih nasadov g. Lap tako čudovito okrasila s palmami in drugimi tropskimi rastlinami ter cvetjem, obenem ga pa najefektnjeje tudi razsvetlila z reflektorji, smo že pisali. Ko je mojster Plečnik ogledoval dekoriranje, je bil ves srečen ob toliki lepoti in je ves vesel mislil zlasti na koncert v tem razkošnem okviru. Tam na sredi ob Herkulu bi v jasni luči sedeli glasbeniki, pod arkadami bi pa v senci življali poslušalci. To bi bila štimunga! In sinoči smo res imeli ta težko pričakovani koncert. Zelenje in cvetje so odstranili z dvorišča in ugasnili reflektorje, na dvorišče pa postavili visok in širok neroden oder, za njim pa zadnjo stran arkad zagrnili s pisano zaveso, kakršno občudujemo večkrat pri podeželskih brivcih. Dvorišče so zamašili s stoli, oder pa razsvetlili z visoko salonsko svetilko z najmodernejšim senčnikom. Vse natanko tako, kakor za gala-predstavo najmočnejšega akrobata v županovi oštariji v Butalah. Štimunga je štimunga, okus in smisel za lepoto sta pa stvar zase, a Kranjec pač ostane Kranjec!

Poskusite samo enkrat nebarvane
OKI jajčne testenine
in nikdar več ne zaželite boljše!

* Zveza mestnih uslužbencev kraljevine Jugoslavije ima danes ob 9.30 važno sejo v mestni dvorani na magistratu. Delegati so se že prijavili tudi iz najbolj oddaljenih mest, da bo res zastopana vsa država. Mestnim uslužbencem želimo mnogo uspeha!

Nova ljudska kuhinja

Vošnjakova ulica 4

nudi okusno domačo hrano po najnižjih cenah.

Kosilo: zakuhana juha z domačimi testeninami, gov. meso, 2 prikubi, kruh . . . . . Din 4—6
s pečenko, močnato . . . . . Din 6—8
Večerja . . . . . Din 4—5
Abonenti dnevno . . . . . Din 8—10
Dnevno sveži golaž, vampi obara itd. . . . . Din 3
Izborne močnate jedi, pečivo, kompoti . . . . . Din 2—3
Po naročilu vsakovrstna mlečna jedila . . . . . Din 2—3
Petek zvečer ajdovi žganci, kislo zelje itd. . . . .
Kava, čaj . . . . . Din 1-50—2
Uporablja se samo čista svinjska mast.

* Iz »Taborac«. V počastitev spomina blagopokojnega S. Martelanca sta darovala gg. dr. Ivan Marija Čok Din 100— in dr. Lavo Čermelj Din 50— v podporni sklad za naše brezdomce. V isti namen so zbrali v hvaležni spomin na dobrosrčnega prof. Gvajca njegovi nekdanji učenci v Brežicah Din 70—. Vsem darovalcem se najtopleje zahvaljuje — odbor.

* Javna seja mestnega ljubljanskega sveta bo v sredo 18. t. m. ob 17. v mestni dvorani. Na dnevnem redu javne seje je dnanilo predstava, odobritev zapisnika zadnje javne seje, poročilo finančnega odbora, tehničnega odbora in personalnopravnega odbora.

Graverstvo — sedaj na Marijinem trgu 8.
SITAR & SVETEK — Stampiljke in etikete —

Maribor

Δ Danes ob 11. uri dopoldne bo ob Magdalenski ulici slovesno polaganje in blagoslovi-
tev temeljnega kamna za novo šolo viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Δ Lepa planinska slavnost bo prihodnje nedelje 22. t. m. pri Sv. Pankraciju na Remniku. Blagoslovljen in na novo odprt bo razgledni stolp, ki je postavljen ob meji in s katerega je prekrasen razgled. K otvoritvi bo pohitelo tudi mnogo Mariborčanov.

Δ Za Putnikove izlete z avtokarom v Marjino Celje, ki bodo 26. do 27. septembra in Gradec dne 20., 21. in 22. septembra, je le še nekaj sedežev prostih. Takojšnje prijave pri Putniku, kjer se dobe vse ostale informacije.

Δ Razpisana služba. Mestno poglavarstvo v Mariboru obvešča, da je pri inženjeriji koman-

de dravske divizijske oblasti v Ljubljani razpisano mesto diplomiranega gradbenega inženjerja v svojstvu kontraktualnega uradnika inženjerja.

Δ Mariborski trg. Na sobotnem trgu je bilo na prodaj 28 vozov in 78 vreč krompirja po 0.75 do 1 Din za kg, 5 vozov in 25 vreč čebule po 2 Din za kg, 1426 piščancev po 15 do 45 Din par, 28 gosi po 20 do 25 Din komad, 48 puranov po 25 do 30 Din, 36 rac po 10 do 12 Din. — Seno se je prodajalo po 50 Din za 100 kg, olava po 40 do 44 Din, slama po 29 Din. — Sadje: jabolka 3 do 4 Din, hruške 3 do 6 in, slive 3 Din, breskve 3 do 8 Din, grozdje 3-50 do 8 Din za kg. — Na špetharskem trgu je bilo na prodaj 50 svinj. Od teh 24 iz Dravske, ostale pa iz drugih banovin. Svinj-

sko meso se je prodajalo od 9 do 15 Din kg, slanina pa po 12 do 13 dinarjev.

Δ Postanite gledališki abonenti! Ne samo, da si prihranite mnogo denarja, saj je gledališki abonma v primeri z večernimi cenami kar za nad 40% cenejši, druga letošnja prednost je, da prejmejo vsi abonenti eno celotno gostovanje ljubljanske opere z opero »Seviljski brivec«, v kateri bo nastopil kot Don Basilio naš slavn basist Julij Beletto. Takega gostovanja abonenti doslej še niso prejeli in bo to zanje vsekakor redek umetniški užitek. Opozorjamo interese na velike sezonske lepake, ki bodo nalepljeni te dni.

Δ Evropski arheologi so zapustili Maribor. V petek so si odlični evropski predstavniki arheološke vede ogledali znamenitosti mariborske okolice in Maribora. Madžarski učenjaki so zaradi arheološkega kongresa v Londonu odpovali že s popoldanskim vlakom, ostali njihovi tovariši pa so ostali še v Mariboru in so se sivoči v spremstvu prof. Baša in univ. prof. dr. Sarie odpeljali na povabilo našega kneza Pavla v južne kraje naše države.

Δ Zborovanje nameščencev. V petek zvečer so v Kazinski dvorani zborovali mariborski privatni nameščenci, ki so ostro nastopili proti spremembi § 307 obrtnega zakona, kar bi pomenilo znatno poslabšanje raznih pravic, ki so jih imeli nameščenci doslej. Na protestnem zborovanju sta poročala g. Drago Giljvert in g. Petejan. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se protestira proti nameravani spremembi § 307 obrtnega zakona in v kateri se nameščenci brez razlike pripadnosti solidirajo s sklepi Delavske zbornice v Ljubljani in Zveze posebnih nameščencev v Zagrebu.

Društvo kmetijskih fantov in deklet Gofna vas pri Novem mestu

vabi vsa društva, da prijavijo svoje kolesarje za tekmo na Gorjance dne 22. sept. t. l. ob 2 uri popoldne. Prijavnina Din 5—. Šest tekmovalcev prejme tepe nagrade.

Δ Radeja na trgu. Danes dopoldne je mariborska policija polovila na trgu 40 potepuhov in jih nato v koloni spravila na policijo. Policija je imela srečno roko, ker so jih nad polovico obdržali, ker so v njih ugotovili že dolgo zasledovane ptičke.

Δ Ob uro. Trgovskemu pomočniku Ivanu Nudlu je pri nočnem delu v neki mariborski tovarni nekdo ukradel iz žepa srebrno uro z verižico in ga tako škodoval za 600 dinarjev.

Δ Ljubitelji grozda so preteklo noč obiskali vrt Henrika Zorža v Fochovi ulici. Polonili so ograjo in odnesli grozda za 300 dinarjev. Policija jim je že na sledu.

Δ Grajski kino: Do vključno ponedeljka sijajna veseloigra »Ne boj se ljubeznice, Liane Haid, Jessy Vihor, Hilda Hildebrand, Adolf Wohlbrück, Ralph Artur Robertes, Theo Linggen. — Danes ob 11. dopoldne velika matineja pri globoko znižanih cenah: »Matic«.

Δ Kino Union: Danes »Zrtev ljubeznice«, dunajski film prekrasne vsebine, prava pesem ljubezni. V glavni vlogi Luise Ullrich, Hans Moser in Oskar Sima.

Posetnikom velesejma

Rabljena kolesa, šivalne stroje, otroške vozičke in vsakovrstne druge obrabljene predmete kupite ob tej priliki po smešno nizki ceni pri »PROMET« v Ljubljani nasproti Križanske cerkve). Sprejemamo tudi vsakovrstne predmete v prodajol

Celie

■ Nočno lekarniško službo ima ta teden lekarna »pri Orlu« (mag. Tončič).

■ Raspored davka na rente za leto 1935. bo v smislu zakona o neposrednih davkih razgrnjen za javni vpogled davčnim zavezancem pri tukašnji davčni upravi (soba 3) od 16. do 24. t. m. O ugotovljenih davčnih osnovah in odmerjenem davku bodo davčni zavezanci obveščeni s plačilnim nalogom.

■ Zahovski klub v Gaberju je podelil na zadnjem turnirju za reševanje problemov, ki je bil prirejen na čast doktorja Antona Schwaba, razpisano nagrado »Schachregeln des Weltachachbundes« članu Stefanu Jančiču. Društveni turnir, ki se ga udeležuje 22 članov, bo trajal do 31. oktobra.

■ Pevsko društvo »Ojlika« priredi danes izlet na goro Oljko. Zbor pred Narodnim domom ob sedmih.

Ptuj

Javna občinska seja. V četrtek 12. t. m. ob 18. uri se je vršila javna občinska seja, katero je vodil župan g. Ladislav Jerše.

Nesreče. Stergar Anton, 76-letni občinski revež iz Budine, je šel prenočevati na mrvo. Z lestve je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. — Njivar Franc, 55-letni kočar iz Braclavcev, občina Juršinci, je podiral v gozdu drevesa, pri tem pa ga je oplazila veja drevesa in mu močno ranila desno roko.

Gasilska in reševalna služba. Tedensko gasilsko službo od 15. do 22. sept. imajo: Vodnik Močnik Stefan, rojnik Svager Ivan, gasilci Špat Avgust, Horvat, Andrej, Brunčič Simon, Stros Franc ter Hojker Adalbert. Reševalno službo pa: Sofer Ivanuša Ludvik, rojnik Merc Ivan, gasilci Stros Franc in Pfeifer Andrej.

Dežurno lekarniško službo ima od 15. do 22. t. m. lekarna pri »Sv. Antonu« mr. ph. Bogomir Orožen.

Čevlje

točno po Vaši nogi —
specijalna vsakovrstna obuvala izdeluje:
DERMASTIJA IVAN, Ljubljana
prej Pobeška, čevljarstvo, Cankarjevo n. 13
nastal, še ni ugotovljeno.

Občni zbor Saveza električnih podjetij

Ljubljana, 14. septembra.

Letos je imel Savez električnih podjetij v Jugoslaviji svojo glavno skupščino v Ljubljani. Dopolnne so se zbrali v Zbornici za TOI številni zastopniki električnih podjetij. Njih občni zbor je otvoril predsednik inž. Ilija Jojkić iz Indije. Pozdravil je goste, zastopnika divizije podpolkovnika inž. Ilija Golovića, zastopnika ministra za javna dela inž. Stolfo, zastopnika ministra za trgovino in industrijo g. Papovića, Novaka, zastopnika ministra za socialno politiko inž. Evgena Baraga in zastopnika ministra za promet g. Honzaka. Predsednik se je nato spomnil tragične smrti kralja Aleksandra I. Zedimelja, katerega spomin so počastili zborovalci s klici slava. Pozdravne in udanostne brzojavke so poslali Nj. Vel. kralju Petru II., predsedniku dr. Stojadinoviću, ministru Bobiću in ministru Vrbaniću. Za overovatelja zapisnika je bil izvoljen advokat dr. Milan Kostić. Potem ko so zastopniki vlade želeli zborovalcem kar največ uspeha, je tajnik inž. Miloslav Marković prečital poročilo o delu upravnega odbora v preteklem poslovnem letu. Poročilo poudarja, da je poteklo tudi preteklo leto glede gospodarske elektrifikacijskih problemov v državi v znamenju stagnacije.

Po sprejetju proračunskega predloga so bili izvoljeni člani uprave za sledeče poslovno leto, in sicer: inž. Ilija Jojkić Indija, inž. Milan Suklje Ljubljana, inž. Momčilo Petrović Beograd, inž. Aleksander Tadić Beograd, gđ. Marija Majdić Kranj, inž. Milan Kiepač Maribor, inž. Milivoje Rakić Beograd, inž. Slavko Bokšan Bitolj, inž. Ljudevit Veslaj Sremska Mitrovica, inž. Pavle Panotović Novi Sad, direktor Jerko Jerić Split, direktor Oskar Doljak Karlovac, inž. Edgar Montina Osijek, inž. Mustafa Slipčević Sarajevo.

Po govorih in referatih, katerim je sledila obsežna diskusija, so zborovalci sprejeli sledečo

resolucijo:

Elektrifikacija naše države je ogromne važnosti za njeno gospodarstvo in za njeno obrambo. Vse je treba storiti, da se pospeši racionalna elektrifikacija države. Zato se sedanje razmere nepopolne za izvedbo elektrifikacije.

Električna podjetja ovirajo pri delu za elektrifikacijo razen denarnih težkoč še druge, in to oslabljena kupna moč naroda, nezadostno razvito obrtništvo in industrija, nejasni zakonski predpisi in upravne ovire pri izdajanju dovoljenj za nove gradnje ter naposled davčne obremenitve.

Ker je električna industrija eden izmed najjačih gospodarskih čimov v državi, je potrebno, da se gospodarska in davčna politika tako preuredi, da bi se preprečili dosednji negativni rezultati te industrije.

Zaradi tega prosimo kraljevo vladu, da takoj uveljavi zakon o elektrifikaciji, da se takoj izdela splošni načrt za elektrifikacijo naše države, da se ukine državna trošarina na električno energijo in da se ne dovoli pobiranje banovinskih ali občinskih trošarin na električni tok in na pogonska sredstva, ki tok proizvajajo, da se osvojuje vsa novograjena električna podjetja gradbenih taks, da se posveti posebna pažnja elektrifikaciji vasi, da se iz kreditov za javna dela dajo potrebne vsote tudi za okrepitev elektrifikacije s subvencioniranjem novih električnih in gradbenih central, da se pospeši razvoj domače industrije in obrti, ki proizvajajo material za elektrifikacijo in končno, da se zopet uveljavijo carinske olajšave na elektrosteve in kable, ki so bile ukinjene 30. septembra 1934. leta in da se električni stroji in transformatorji, katere ne gradimo v državi, osvobodijo carine.

Kraljeva vlada naj pri uveljavljanju zakonov in mer, ki se tičejo električne industrije, pozove Zvezo k sodelovanju.

Referati.

Inž. Milan Suklje je na občnem zboru poročal o državnih trošarinah in samoupravi trošarin na električno strujo, advokat dr. Milan Kostić o vprašanju, ali se more zakon o pobiranjih draginje uporabiti na cene električne energije, inž. Milivoje Rakić o prodaji električnih bišnih aparatov na kredit, inž. Slavko Zaje o modernih metodah za povečanje električne uporabe, inž. Dimitrije Savić o važnosti kakovosti vode v električnih centralah, inž. Marijan Lesković o indeksu za cene električne energije, inž. Mil-

slav Marković o rabi elektrostevev in inž. Josip Ledvinka o stanju produkcije električne energije v Jugoslaviji v letu 1934.

Borzna poročila

Curih, 14. septembra: Beograd 7—, Pariz 20-2675, London 15-2125, Newyork 307-50, Bruselj 51-90, Milan 25-0750, Madrid 42—, Amsterdam 207—, Berlin 123-65, Dunaj 57-40, Stockholm 78-45, Oslo 76-45, Kopenhagen 67-95, Praga 12-7150, Varšava 57-90, Atene 2-90, Carigrad 2-47, Bukarešta 2-50, Helsingfors 6-70, Buenos Aires 0-8250.

= Sport =

Plavalni dvoboj Celovec : Ljubljana

Dvomeč bo danes na kopališču Ilirije ob 11. uri dopoldne in ob 15. uri popoldne. Da bo tudi z druge strani omogočeno vsakomur, ogle dati si to prireditve, je podsavez vključ velikim stroškom določil izredno nizke cene: stojišča za dijake Din 4—, navadna stojišča Din 8—, sedeži druge vrste Din 10—, v prvi vrsti pa Din 12—.

Naše zmage v Varšavi

Prvi dve igri poljsko-jugoslovanskih teniških tekem so se končale s temi izidi: Palada je premagal Tločinskega z 2:6, 6:2, 6:4 in 6:3. Igra Kukuljević : Vitman je bila prekinjena po stanju 6:3, 3:6 za Kukuljevića.

SK Grafika se poslavlja od svojega tovariša Kataviča

Danes se poslovi od SK Grafike njen zvesti član in sodelavec tovariš Franjo Katavič. Imenovani je ves čas obstoja SK Grafike, z malimi izjemami bil igralec prvega mošva in je odigral za svoj klub čez 300 tekem. Udeleževal se je tudi v odsekih kluba in veliko pripomogel, da se je SK Grafika razvil do sedanje višine. S svojo pridnostjo si je tudi priboril in zaslužil v svojem rojstnem mestu Splitu boljše bodočnost in mu želimo polno uspehov in napredka v tej smeri. Zadnjič igra za SK Grafiko danes ob 16. uri na igrišču Slovana prvenstveno tekmo z Marsom, pri kateri mu že vnaprej želimo mnogo uspehov. SK Grafika izgubi z njim resnega delavca in se mu za zasluge prav toplo zahvaljuje. Člani SK Grafike se pozivajo, da se poslovijo od svojega tovariša z udeležbo pri tekmi.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

MALI SAH iz gnetenega kruha se prodaja. Naslov v ogl. odd. lista.

NEMSKI IN ITALIJANSKI jezik, korespondenco, poučuje v zbirski seziji perfektin in verziran korespondent. Cenj. ponudbe pod »Hitro« na ogl. odd. lista.

ZASTOPSTVA dobro idočih in potrebnih predmetov želi podjeten trgovec. Cenj. ponudbe pod »Podjeten« na ogl. odd. lista.

MOŠKO KOLO v dobrem stanju, solidno in poceni kupim. — Ponudbe z navedbo znamke pod »Kolo 400« na oglasni oddelek lista.

ESPERANTSKI TECAJ bo otvoril »Klub Esperantistov« v torek 17. sept. ob 20. uri v prostorih II. meštanske deške šole, Beethovenova ulica. Učnina Din 15—, za dijake in delavce Din 10—, brezposelni oproščeni!

HRANILNO KNJIZICO Kmetke posojilnice za okolico Ljubljane od Din 5000— kupim. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »Nujno 25«.

ZELITE DOBREGA KNJIGOVODJO? Tedaj ne zgubljajte časa, ker čas je blago, ki tvori življenje in javite Vaš naslov pod »Točno« na ogl. odd. lista.

AGILNEGA in poštenega akviziterja za nabiranje naročnikov in oglasov sprejemmo. Javiti se v upravi lista.

STANOVANJE štirih do petih sob najamem takoj ali pa s 1. novembrom. Pismene ponudbe na upravo »Glasa naroda« pod šifro »Komforte«.

VILO v Ljubljani, v bližini centra kupim takoj. Pismene ponudbe na upravo »Glasa naroda« pod šifro »Centralna lega«.

KORISPONENT z akademsko naobrazbo, perlektin v slovenščini, italijanščini, francoščini in nemščini, ki obvlada tudi ruščino, išče primerne zaposlitve. Cenj. ponudbe prosim na upravo »Glasa naroda« pod šifro: »Vesten in agil«.

Lepa jabolka

že v zalogi pri
Gospodarski zvezi
Ljubljana, Tyrševa 29

Hranilne knjižice
prodate ali kupite
najbolje
potom po pisarno.
Solidno poslovanje!
Priložite znamko!
Rudolf Zorč, Ljubljana,
Gledališka ul. 12
Telefon 38-10

Tečaji nemščine
v Delavski zbornici:
začetniški, nadaljevalni in konverzacijski; vpisovanje mladine ob 2. (vhod iz Copove ulice, zadnja vrata, levo), odraslih ob 1/2 7. (gl. vhod, des.)

Stare obleke, čevlje, pohištvo itd., kupujem in prodajam — Gledat na dom.
Mara Andrić,
Galusovo nabrežje 27.

Vso hvalo izrekajo

gospodinj »PERICA« tekočemu pralnemu lugu, ki vam brez vsakih drugih pripomočkov očisti kuhinjski pod in obenem uniči vse mrčes. — Dobi se pri Vašem trgovcu ali v glavni zalogi:

R. Hafner, Ljubljana VII
Celovška c. 61

Ne zamudite prilike in obiščite gostilno
„DVA RIBARA“ ZA SLAMNEM **„DVA RIBARA“**
(NOVA ULICA)
ki vam pod novim vodstvom nudi izbrana dalmatinska, slovenska in dolenska vina ter izbrano domačo hrano po najnižjih cenah. Sprejemajo se abonente. Lep senat vrt. Ob sredih in petkih sveže morske ribe. v nedeljo cvrti pištanci. Dnevno sveže pivo. Prostor za balinanje.

ZNIZANE CENE
dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih trikotnikov, motorjev, živalnih strojev. — Ceniki franko!
„TRIBUNA“ F. BATJEL,
tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovška cesta 4.

CECILIA BRICELJ
prodaja in preoblikuje vse vrste klobukov. Barvanje in preoblikovanje tudi damskih in moških klobukov — slamnikov od Din 10— že naprej. — Najnižje cene!
Gosposka ul. 16 **LJUBLJANA** Vodnikov trg

Marija Jaklič
dne 13. t. m. previdena s tolažili sv. vere v 81. leta svoje starosti mirno zaspa.
K večnemu počitku jo sprejemo v ponedeljek 16. t. m. ob 9. uri dopoldne na farno pokopališče.
Sv. Križ pri Litiji, 14. septembra 1935.
Žalujoci otroci.

Naročajte „Glas naroda“!

Slovenske plošče
šaljive, kuplet, petje, godba, harmonike od Din 30— naprej, samo pri:
elektrotehnično podjetje
PARA NEBOČNIK

Neverjetno?!
Vajenec zapustil mizararskega mojstra,
ker ta ni sledil sodobni mizararski tehniki. Vstopil je k novemu mojstru, ki uporablja le polituro „POLINIT“, ki pomeni prihranek na trudu in denarju, nudi pa vse kar zahteva sodobna mizararska tehnika. Zgoščena politura POLINIT se uporablja v razmerju 1:3 s 95% spirantom.
Z a l o g a:
R. HAFNER, Ljubljana
Celovška c. 61

Ureditel dolgov
potom sodnih in izvensodnih poravnav.
Nasveti v konkurnih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. — Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.
Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranja istih. — Vsi posli kmečke zaščite.
Edina koncesijonirana komercialna pisarna:
LOJZE ZAJC,
Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Mihelčič, Ljubljana
Borštnikov trg št. 1 — Telefon št. 27-04
Vam izvrši vsa elektroinstalacijska dela in popravila!

! KRZNO !
Prihajajo hladni dnevi, prihaja zima! Treba bo toplega plašča s krznom. Zato poselite
KRZNARSTVO
IVAN KNECHTL
CELJE, Slomškov trg
ki ima vseh vrst modnih kož v veliki zalogi po konkurenčnih cenah.

ŠTRUKELJ LUDVIK
SPLOŠNO ČRKOSLIKARSTVO
LJUBLJANA - MIKLOŠEVA 16 - DALMATINOVA 10
Ustanovljeno leta 1923
Izdeluje: steklene, pločevnaste, lesene in platnene napisne table. Kovinaste, lesene, steklene, mavčne, celulozne in papirnatne črke. Električne, svetlobne reklame (transparenti), napisi na zid, slikanje državnih grbov itd. Naročila sprejema in izvršuje za vso državo.

Čudes
v preciznosti kroja moških oblačil ustvarja modna trgovina in zaloga Trench coat-ov
FRANC CVERLIN
konfekcija moških oblek
MARIBOR
Gosposka ulica 32

! Bodočnost ni skrivnost !
Ste rojeni med leti 1859-1919?
Citatelji in čitateljice tega lista, rojeni med 1859—1919, se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in natančni datum rojstva. Sijajni astrolog, katerega znanstvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo čitateljem in čitateljicam tega lista objavil svoje senzacionalne studije, na podlagi katerih morejo generacije, rojene med 1859 do 1919, zboljšati svojo eksistenco in doseči srečo, zdravje, ljubezen itd. Ta objava je največje važnosti ter nudi vsem bralcem in bralcem edinstveno priliko, da uresniči svoje želje in dosežejo srečo. Brezpogrešna jasnovidnost grafologije in astrologije vam bo razjasnila:
1. Vaš značaj, njegove kvalitete, njegove napake,
2. Vaše izgled v ljubezni,
3. Vaše izgled v kupčijah,
4. Vaše izgled v podedovanju,
5. Vašo življenjsko dolgot,
6. Vaše prijatelje in vaše protektorje,
7. Vaše sovražnike, zahrbtnosti, krievne obdolžitve itd.,
8. Potovanje, spremembe bivališču,
9. Zadeve v rodbini,
10. Vse, kar želite zvedeti o loterijskih zadevah.
Navajamo nekaj izmed tisoč zahvalnic, katere prejema ta sijajni znanstvenik iz vseh krajev sveta: »Gospa Irma Schwarz iz Ljubljane se zahvaljuje najprizrenejši, ker je v svojih najtežjih finančnih neprilikah poslušala njegov nasvet, igrala v loteriji in zadela 150.000 dinarjev.«
Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psihoanalizo in horoskop na točno in stalno adresu:
GRAFOLOŠKI BUREAU — CELJE
poštni predal 106.

Prometna demokracija v Švici

Pod tem naslovom je vaš list 29. avgusta 1935 prinesel daljši članek o vpludnosti prometnih uradnikov in o vzorni snažnosti prometnih sredstev v Švici. Četudi bi želeli, da bi že omenjeni članek rodil pri nas uspehe, vendar je treba povedati še nekaj odkritih besed o stanju pri nas. Ne potujem prav redko, a zmirom doživljam neprijetnosti na svoji koži ali jih slišim pri drugih. Radi udobnosti potovanja, ki si je vsi žele, in radi tujkega prometa, ako ga hočemo kdaj dvigniti na višino kot je v Švici, jih moramo odstraniti. Ko bomo n. pr. pri nas dosegli, da v avtobusih ne bo več oseb, kot je predpisanih prostostorov? Na razpolago mora biti še takoj več voz. Ali ob nedeljah, ko radi povratnih vozovnic čakajo cele zbegane množice na vlak: vagoni naj bodo pripravljeni in gg. železničarji naj ne smatrajo, da za posebno delo niso plačani, ter naj ne begajo ljudstva še bolj.

Kako je pri nas

S sprevodnikom sem imel nekoč to sitnost: izkaznica Počitniške zveze zahteva še podpis lastnika poleg slike, pečatov šole in železniškega ravnateljstva. Ker pa se nisem podpisal, mi je sprevodnik vzel izkaznico in mi ni dovolil, da se sam dopišem z nalivnim peresom. Doplačal sem pol vozovnice in kazen, četudi so jasna slika in pečati potrjevali identiteto. Da imajo ljudje tako malo uvidnosti, nisem verjel. Isto je z zahtevo po članski izkaznici Počitniške zveze. Seveda sprevodniki imajo druge interese. Končno ne gre za doplačilo, le način gospodov je odvraten in nemogoč. Svoj slučaj sem seveda prijavil na pravem mestu. Kako pa se mora brantiti ubogo preprosto ljudstvo?

Nič manj vpludni niso naši šoferji. Slučaji kot jih navaja članek za švico, se nam zde kar neverjetni.

Posebno poglavje so naši orožniki na vlakih. Njihov nastop posebno do tujcev in preprostega ljudstva je daleč preveč oblasten. Prvo je, da slovenski orožniki našega kmeta sprašujejo v neslovenskem jeziku, kar je posebno imenitno za nje. Če kdo slovenski ne bo razumel, se bo oglašil, običajno še preglasno. Da mirne potnike od Kranja proti Tržiču nadlegujejo z vprašanji, če gredo v Tržič in zakaj gredo tja, je težko razumeti, a gotovo ima svojo upravičenost; le »načina« izpraševanja ne prenese vsak. Upam, da jih postavljene tudi kaj uče, kolikor morejo.

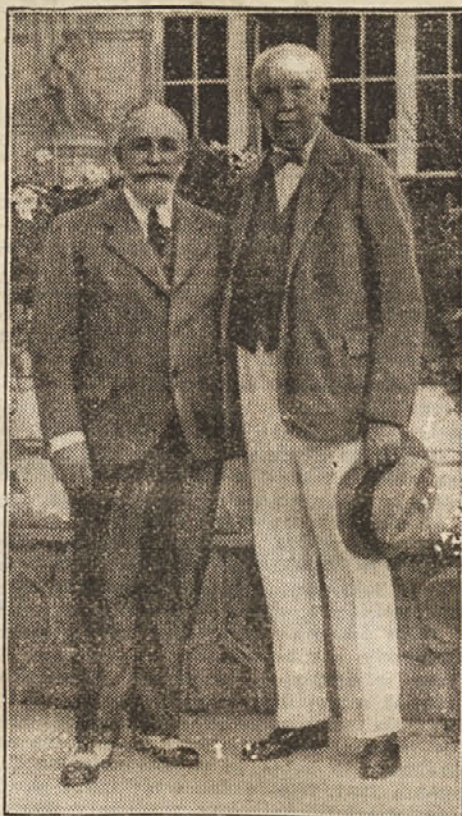
Vozim se ponoči od Zagreba proti Ormožu z brzovlakom. Službujoči orožnik mi odvzame izkaznico, češ da sem mu na »vpludna« vprašanja nevljudno odgovarjal. Na ponovno zahtevo mi izkaznice ne vrne. Na Pragerskem bi moral prestopiti. Izkaznice mi ni vrnil in to pojasnjeval s tem, da moram z njim v Maribor na orožniško postajo. No, tam sem vse razložil. Ugotovilo se je celo, da službujoči organ ni bil čisto trezen...

Nič manj prijazni niso organi finančne kontrole na mejnih postajah in v obmejnih krajih.

Premalo demokracije

Res, malo demokracije! Vsak čitatelj se bo spomnil na kak neljub incident na vlakcu s sprevodniki, revizorji, orožniki, finančnimi stražniki itd. Priznati mora, da so ravno ti zmirom s svojim nevljudnim vedenjem poosttrili spor.

Tudi s snažnostjo v naših straniščih na postajah, na vlakih ali z osnaženimi vozovi (oglejte si enkrat natančno »očistena« okna, svetilke) se ne moremo pohvaliti. Kadar dopotujem, je glavna skrb, da si očistim saje iz las, oči, nosa, obleke, da spravim s sebe vse madeže. Pravite, ljudje ne drže snažnosti. Drugod tudi ne, pa gre. Treba je pač čistilcev! L. St.

Svetovni kongres skladateljev se vrši v francoskem kopališču Vichy. Predsednik kongresa je Richard Strauss (desno). Poleg njega stoji ravnatelj opere v Vichyju Chauwet.

Knjižna proizvodnja na Madžarskem

Pred vojno je leta 1913 izšlo na Madžarskem 2049 knjig, večinoma v madžarskem jeziku. Lani je po zadnji statistiki izšlo 3920 knjig, torej skoraj dvakrat toliko, kakor v zadnjem letu pred vojno. Po strokah se dele lani izišle knjige takole: Leposloppje je zastopano s 1021 knjigo, sociologija, pravo in ekonomija s 356 knjigami, učbeniki z 295, gospodarska in poljedelska vprašanja z 200, književna zgodovina in kritika s 186, prirodoslovne vede s 193, zdravilstvo s 142, umetniško vprašanje s 115 in zgodovina s 175 knjigami. Prevodov je bilo 345. Na 10.000 prebivalcev pride torej na Madžarskem letno 2-9 knjige. V tem oziru zaostaja Madžarska za vsemi svojimi zapadnimi sosedi in ne prekaša mnogo niti jugovzhodnih. Iz statistike je razvidno, da književna produkcija boljše kakovosti zelo zaostaja za lahkim čitvom. V tej književni proizvodnji je z znatnim številom zastopano članstvo madžarskih manjšin v sosednjih državah, ki izdaja svoje knjige na Madžarskem, da bi jim tako bolj zagotovilo prodajo.

Črni Carusso

V Parizu bo nastopil 13 letni črnc, ki ima baje prav tak glas, kakor se je z njim proslavil Carusso. Kakor pišejo, je ta črnc pravo otroško čudo. Ou Bless — tako je ime mlademu pevcu — izhaja iz rodu Zulu. Odkril ga je manažer Aleksander Levitov kot pouličnega pevca v Johannesburgu. Dečko ima tak glas, da si lahko drzne brez predhodnega šolanja javno nastopiti. Seveda ga bo dal njegov manažer šolati pri najboljših učiteljih. Za njegov prvi nastop v Parizu delajo velikansko reklamo. Zato že tudi vlada za mladega pevca silno zanimanje.

Samomorilna pomorska služba

»Daily Herald« priobčuje senzacionalne podrobnosti o nemški mornarici. Delavski list trdi med drugim, da iščejo nemške pomorske oblasti prostovoljce za takozvano samomorilno pomorsko službo. Gre za posadke popolnoma nove oblike vojnih ladij s torpedi. Vse podrobnosti o teh novih ladjah drže v najstrožji tajnosti. Smatrajo pa, da bodo te nove ladje v kratkem preprečile vsako gradnjo velikih vojnih ladij. Za primer borbe morajo te posadke računati z gotovo smrtjo. Zato nemške pomorske oblasti nočejo sestavljati posadk teh ladij iz navadnih pomorskih obveznikov in tudi ne iz navadnih pomorskih najemnikov, temveč samo iz oseb, ki izrečno prevzamejo to življenjsko nevarno službo. Te ladje imajo motorje po tisoč konjskih sil in lahko oddajo torpede istočasno v več smeri. Njihova hitrost znaša 40 vozlov. Posadka bo obstojala iz treh ali štirih oseb. Te ladje bo zaradi njihove hitrosti in zaradi njihove posebne gradnje prav težko najti in zadel. Nemška admiraliteta upa, da bo s temi ladjami dosegla izdatno premoč nad številčno in topniško neprimerno jačimi brodomi, kakor je nemško vojno brodomje.

Mario Luigi Cherubini

Dne 14. t. m. je minilo 175 let izsta rojstva slavnega italijanskega skladatelja L. M. Cherubinija. V svojimi glasbenimi deli si je že v mladih letih pridobil veliko pri-

M. L. Cherubini.

znanje, nakopal si je pa z njimi tudi mnogo sovražnosti, zlasti v Franciji. V poznejši zrelejši dobi se je začel baviti z nemško glasbo, ki je znatno vplivala na njegova dela. Leta 1805 se je preselil na Dunaj, kjer je napisal več svojih najpomembnejših del. Umrl je leta 1842 v Parizu, star 81 let.

Huda rudniška nesreča na Angleškem

Te dni se je primerila v rudniku North-Gawber blizu Barnsleya na Angleškem težka rudniška nesreča, ki je doslej zahtevala 16 smrtnih žrtev, 9 rudarjev pa je nevarno ranjenih.

Nesrečo je povzročila eksplozija v globini 135 m. Na delu je bilo tedaj v rovu 160 mož. Takoj po eksploziji so ugotovili, da manjka 38 rudarjev. Do 21 zvečer so potegnili iz rova 10 mrtvih in več ranjenec. Reševanje je zelo otežkočala okolnost, da je eksplozija nastala v rovu, ki je visok samo en meter. Reševalci so se morali z nosilnicami plaziti po tleh, da so mogli priti do ponesrečenec. Vračanje z rešenimi pa je bilo seveda še težje.

Slika kaže veliko dvorano »Luitpold halle« v Nürnbergu, kjer so prečitali Hitlerjevo proklamacijo ob priliki kongresa narodno-socialistične stranke.

Emil Vachek:

125

Kri ne kliče po maščevanju...

Časlavský ga je pogledal s kipečim sovraštvom. »Ali je to še danes vaše mnenje?«

Danijel mu ni takoj odgovoril: »Več čas se nisva ganila drug od drugega. Tako sem se navadil nanj, da niti po delu nisem mogel biti brez njega. Ali se pravi temu prijateljstvo? Ne morem točno reči, ali je bilo to prijateljstvo. Nikoli nisem imel prijatelja. In pravim vam, da mi ni bil še nihče tako drag kakor Astenburg. Toda zastavili ste mi vprašanje. Stokrat sem si ga zastavil sam, torej me niste presenetili. Da, to je še danes moje mnenje, da ni slab človek. Bojim se, da tega ne boste mogli razumeti.«

Časlavský se je porogljivo zasmejal: »Vsaj v nečem sva se zedinila. Kdo bi mogel razumeti, da bi mogel morilec ostati dostojen človek?«

»Morda bi ravno vi, pravnik, mogli to laže razumeti kot drugi,« je ugovarjal Danijel. »Ali se vam še ni primerilo, da ste zagovarjali zločinca, ki je bil dostojnejši kot mnogi drugi izmed ljudi, ki so sicer na dobrem glasu? Ali hočete zatajiti, da gre po pravu spodnji ton sočutja in razumevanja, katerega izraz je slednjič to, da so primeri z najhujšimi kaznimi zaupani sodnikom lajkoma?«

»Zal mi je, da je bil ravno ta primer odvzet poroti,« je rekel suho Časlavský. »Bil bi mirnejši glede posledice.«

»Tudi meni je žal,« je pravil Danijel. »Domnevam, da bi porota Astenburga bržkone oprostila.«

»Vi ste znoreli,« ga je nahrлил Časlavský. »Sicer pa — ta razmišljanja so brezplodna. Nima najmanjšega pravega smisla, razgovarjati se o tem z vami. Prijateljstvo do tega malopridneža vas je docela zaslepilo. Zmagalo je nad čutom odgovornosti do staršev, ki bi ga morali imeti. Mar ne razumete, da vaš slučajni stik z njim nikakor ne more oprostiti pravne odgovornosti do staršev in do družbe? To usodno naključje bi morali izbrisati iz spomina.«

»Točno tako sem rekel sam sebi, ko sem to izvedel,« je odgovoril Danijel. »Lej, kako mi ljudje enako sodimo.«

»Po mojem mnenju bi moralo to veljati za vselej,« je odgovoril Časlavský razdraženo. »Prej narobe — zame bi bil to povod, da bi bil še neizprosnejši. Zbudil bi se v meni dojem, da se je v moje prijateljstvo vsilil.«

»Ampak to bi bil zmoten dojem. Nikakor se mi ni vsiljeval, sploh ne. Bil je nedostopen in fin. Nikoli bi ga ne bil pustil k sebi, če bi bil vsiljivec. Toda za to ne gre. Vendar pa, ali dovolite, da vas nekaj vprašam?«

Časlavský je nehote pritrdil. Napetost, ki se je v njem zbirala, je dosegala višek. Zdaj — to je čutil — mu bo ta človek povedal svoje resnične nagibe.

»Ne vem o vas čisto ničesar,« je rekel počasi Danijel. Nisem izpraševal po vaši naravi. Nimam pojma, ali daste kaj na mnenje, da se uveljavlja v življenju določen red. Jaz dam na to. Da sem se ravno jaz sešel z Astenburgom pri eni mizi v Pragi,

to bi mogel biti res slučaj in ničesar ne sklepam iz te gole resničnosti. Toda kar me je motilo od prvega trenutka, je bilo to, zakaj je imel ravno ta človek zame takšno privlačnost. Rekel sem vam že, da sem se zmerom težko seznanjal in da nikoli nisem imel prijateljev. Še celo znancev nisem imel. Zmerom sem stal kakor kol v plotu. Povejte, zakaj je ravno njemu uspelo, da si me je pridobil?

Časlavský je besno zmignil z rameni. »Spet slučaj. Bil ste zrel za prijateljstvo. Naveličali ste se osamelosti. Trdi se, da vplivajo neki ljudje na druge privlačno ali pa odbijalno. Astenburg je bil morda vaš pozitiven tip.«

»Morda? O tem nikar ne dvomite,« je vzkliknil Danijel živahno. »Privlačil me je k sebi zares nenavadno, čeprav sem se dolgo branil. Toda tudi jaz sem ga privlačil. Bilo je vzajemno. Ko sem ga začel sumničiti, da mi je ubil rodbino, sem ga imel že tako v srcu, da se je sumničenje zmerom končalo samo po sebi. Potem mi je sam povedal. Moram vam izdati, da me je nekaj sililo, da bi skočil k njemu in mu zamašil usta. Neizmerno me je bolelo, da ga po njegovem priznanju za vedno izgubim. Opišem vam vse natanko tako, kakor sem to doživel. Ko že nisem tega več mogel ukleti, sem začutil silno sovraštvo do njega. Mislim, da je bilo sovraštvo in zaničevanje mnogo silnejše, kot če bi se mi bil prižgal človek, do katerega mi ni bilo.«

»Tako je bilo tudi prav,« je zagodrnjal Časlavský. »Zlorabil vas je.«

»Da, brez dvoma, zato sem to tako silno občutil. Toda potem sem spoznal, da sem ga zato tako zelo sovražil, ker ga nisem prenehal ljubiti.«

Slovenski javnosti, našim prijateljem in naročnikom!

Dnevnik »Glas naroda« je v prvih 3 mesecih navzlic težkočam dokazal svojo življenjsko silo. Vsi oni, ki so računali na njegov skorajšnji pogin, so se zmotili.

»Glas naroda« ne zaostaja v ničemer za ostalimi dnevniki in je le nekoliko manjši po svojem obsegu, to pa samo za to, ker ne prinaša nepotrebnega balasta, katerega priden človek ne utegne, da bi ga čital.

»Glas naroda« postaja z vsakim dnem bolj list malega človeka. Skrajnim naporom požrtvovalnih in nesebičnih ljudi, ki smatrajo, da je neodvisen in objektiven list Slovincem neobhodno potreben, se moramo zahvaliti, da so prve težkoče ustanovitve dnevnika premagane. — Vendar v težnji, da postane list v resnici glasilo širokih mas našega ljudstva, v resnici »Glas naroda«, nadalje v spoznanju, da list ni tu, da bi prinašal ustanoviteljem dobička v teh težkih časih gospodarske krize, se je upravni odbor »Narodne prosvete« odločil, da zniža naročnino od 15. avgusta t. l. dalje od dosedanjih 25 (petindvajset dinarjev)

na 12 Din (dvanajst) na mesec

List bo še naprej izhajal na šestih straneh z bogatim, vendar zgoščenim gradivom; ob ponedeljkih in dnevih po prazniku bo list izhajal na štirih straneh, ob nedeljah pa na osmih s priljubljeno otroško prilogo.

Vsaki slovenski družini, vsakemu slovenskemu človeku smo s tem omogočili, imeti v svojem stanovanju dnevnik.

Že od vsega početka je upravni odbor Narodne prosvete želel dati Slovincem cenen in dober list. S tem svojim ukrepom se je temu svojemu idealu približal.

Prepričani smo, da nas bo večina slovenske javnosti v našem stremljenju podprla in naročila naš dnevnik, ki si je začrtal pot v bodočnost v znamenju resnice, poštenosti in javnega blaga!

Naročite list pri upravi „Glas naroda“

Ljubljana — Nebojšnik

„Narodna prosveta“

r. z. z o. z. v Ljubljani

V senci 9. oktobra 1934.

Marija Zalar:

Dva popotnika

V morje odprto Dúbrovnik plava,
v kakšne daljine Dúbrovnik plove?
Mrzla jesen je, besni vetrovi,
morje nemirno meče valove.

Tovarišice, zvezde pokojne,
gledajo doli, kličejo v spanje,
vse veličastne, kot še nikoli
potnike trudne zibljejo v sanje.

Vendar na krovu pazni čuvarji,
danes ne spijo, nekaj jih plaši,
vse je nemirno, kot da na ladji
nekdo se skriva, nekdo jih straši.

Temni hodniki, temna dvorana,
vse že počiva. — Kdo še tu čuje?
Hočem, želim mu spanja pokoja —
Kralj Aleksander še razmišlja.

Gleda v daljino... Kje je kraljica?
Peter, Andrej, kje moj Tomislave?
Kje domovina moja prostrana —
srce vam kliče zadnje pozdrave. —

Tiho premišlja, na svoj meč oprt —
Gori na krovu skrita je smrt:
Koso si kleplje, koso vihti:
»Danes v kraljestvu mojem
boš ti!«

Dúbrovnik vozi, skrbno kapetan
gleda v nebo, če kaj jasen bo dan.
Jutranja zvezdica skriva se v stran,
kmalu prevózili bomo to plan.

Vse je v Marseju že v slavje odeto,
vse kar tekmuje kralju dopasti,
vse je v zastavah, nihče ne vidi,
skrite tam roke strašne pošasti.

Ladja se vstavi... topovi grmè,
v cerkvah v Marseju zvonovi zvonè,
kralj Aleksander izstopi vesel —
Kaj je življenje? — počil je strel.

Mrzla jesen je, besni vetrovi,
S sleherne koče, z vsake palače
vijejo dolge se črne zastave,
v srca krvava, te strašne kače.

Dúbrovnik vozi, reže valove.
To je poslednja kraljeva hoja —
Tam na Oplencu v očetovi hiši,
mati bo dala sinu pokoja.

Ludovik Kržišnik:

Prisega

Umrli je kralj in naš vladar,
naš dobri oče, gospodar —
Ponos in up, nas živi kras,
si šel za vedno proč od nas?
Predragocena je prelita kri,
da ne bi mi se jokali.
Solze nam silijo v oči:
Naš mili kralj, zakaj vprav Ti?!
Zdaj mirno spiš, Ti mučenik.
Pot trnjevo si dokončal,
za narod svoj se žrtvoval,
Ti naš skrbnik, junak, vodnik —
Le plakaj, južni ti Slovan,
ko kralj junak je pokopan,
prisezi pa na sveti grob:
»Jugoslovan — nikomur rob!«

Draga mladina!

Bliza se obletnica onega nesrečnega dne, ko nam je zločinska roka ugrabila dragoceno življenje našega ljubljenega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Ta dan bodo vse naše misli posvečene spominu največjega Jugoslavana, našega blagopokojnega mučenikega kralja. Čeprav njega osebnost ni več med nami, je vendar ostal nesmrten njegov veliki duh. Telo našega viteškega kralja je sicer umorila zločinska krogla, ni pa zle sile na svetu, ki bi umorila njegovega duha. Ta duh živi in bo živel z nami, dokler bo po lepi jugoslovanski zemlji zvenela mila slovenska, hrvaška in srbska govorica.

Z današnjo številko je pričel »Glas slovenskih otrok« objavljati prispevke v spomin viteškega kralja Zedinitelja.

Mlade čitatelje (-ice) »Glas« prosim, naj mi ta mesec v svojih pismih pošljajo spomine na blagopokojnega kralja. Morda ste ga kdaj videli, ko se je poljal skozi vašo vas? Morda ste slišali kako zgodbo o njem? Vse, karkoli veste povedati o blagopokojnem kralju, mi napišite. Seveda bom dobre spise po možnosti objavila in bodo posamezniki — kakor doslej — prejeli zanjo razne knjižne in druge nagrade.

Zdaj, ko so se spet odprla vrata šolskih učilnic, lahko pišete tudi skupna pisma za ves razred ali pa oddaste v enem ovojku po več pisem.

Marjana Željeznova-Kokalj:

Junaka Tan in Tin

Medvedka je pograbila svoja sinčka in ju odnesla v najbolj teman kot brloga.

»Kaj cigani kradejo medvedke?« je vprašal Tan.

»Pa tudi otroke!« je odgovorila uharica.

Tin in Tan sta začela mlo jokati in klicati: »Mamica! Mamica!«

»Ne jokajta!« ju je potolažil stricek Kosmatin, ki se je sam tresel od strahu.

Prijel je junaka in ju položil poleg svojih sinčkov.

Medvedka je natresla slame na drhteče malčke in si brisala solze.

Okoli brloga so se zaslišali koraki. Medvedka se je vlegla pred malčke. Slavček je utihnil, uharica se je vsedla na bližnje drevo, stricek Kosmatin pa je stražil pred vhodom.

Cigani so imeli svetiljko. Stikali so po grmovju. Suhlat cigan je dejal: »Tu je medvedja sled. Pojdimo v tej smeri!«

V brlogu je vse spreletela groza. Tan in Tin sta ihtela, medvedki so se tresle ustne. Striček se je pripravil na naskok.

»Vidiš, mrcino!« je zavpil cigan in posvetil stričku pod nos.

Drugi cigan je pomeril puško in ustrelil.

Striček Kosmatin je skočil na cigana s svetiljko in ga podrl na tla.

Drugi cigan je začel udrihati po stričkovi glavi s puškinim kopitom. Striček je tulil v bolečinah.

Cigani, ki so ostali okoli ognja, so vstali, pograbili puške in se napotili v smeri, odkoder je prihajalo tulenje.

Uharica na veji je spoznala pretečo nevarnost. Zaskovikala je. Sove in netopirji so prileteli k njej od vseh strani.

V naglici jim je povedala o stričkovi nezgodi. »Pomagati mu moramo,« so sklenile živali. Kakor bi trenil, so se zagnali netopirji in sove na cigana s puško.

V tem so prihrumeli že ostali cigani s puškami in svetilkami na pomoč svojim tovarišema.

Sove in netopirji so napadli tudi te cigane. Njim sta pomagali še veverica in lisica. Vnel se je hud boj.

Cigani so hitro spoznali nevarnost. Zbežali so proti svojem taborišču. Pozabili so pa na tovariša pod medvedom.

Cigan pod stričkom je stokal. Razjarjene živali so ga hotele kar živega raztrgati. Pa se je oglasila modra uharica:

»Ne ubijmo ga! Morda ima otroke!«

»Naj jih ima! Hudoben je!« so zakričale križem razjarjene živali.

»Če je on hudoben, pa me nismo!« se je oglasila pet uharica.

»Prav imaš!« so ji pritrdile sove in odletele. Tudi netopirji so izpustili svojo žrtev.

Nazadnje se je še striček Kosmatin skobacal na noge.

Cigan se je pobral in odšel. Pozabil je svetiljko.

»Še hvala ni dejal, ker smo mu podarile življenje,« se je jezila lisica.

»Marsikdo ne pozna hvaležnosti!« je odgovorila uharica in voščila lahko noč.

»Drage prijateljice,« je izpregovoril striček Kosmatin, »izvolite k meni! Po-

gostil vas bom! Hej ženka, nosi!« Obesil je ciganovo svetiljko na vejo.

In medvedka je prinesla najboljše iz svoje shrambe.

Živali so posedle in jedle. Tudi Tan, Tin in oba strickova sinčka so prisledli. Slavček je zapel. Začelo se je pravo veselje.

Medvedka je neprestano objemala svoja otročka, le Tan in Tin sta sedela molče v veseli družbi.

»Kaj sta žalostna?« je vprašala uharica junaka.

»Mamica!« sta zaihtela.

Živali so utihnile.

Tedaj je prifrftotal nenavadno velik netopir in sedel ravno na sredo med goste. Oddahnil se je in vprašal: »Ali ste videli dva junaka — Tana in Tina?«

Oba sta skočila na noge rekoč: »To sva midva!«

»Kako veš najimi imeni?« je vprašal Tin in si v rokav brisal solze.

In netopir je pripovedoval:

»V cvetočem vrtičku stoji hišica in hišica ima odprto okno.

Pri oknu je slonela mamica, bridko jokala in klicala v gluho noč: »Tan... Tin...«

Priletel sem k njej in jo vprašal, koga kliče. Povabila me je v sobo.

Nemo je pokazala na dve prazni posteljici.

Od žalosti se je zgrudila ob posteljicah.

Vsedel sem se ji na ramo, rekoč: »Mamica, ne joči, poiskal bom Tana in Tina.

»Prosim,« je rekla in me poljubila na glavo.

Spet se je vsedla k oknu, zrla v mesečino in klicala: »Tan... Tin...«

Odletel sem... Ona pa čaka.«

Tan in Tin sta vzkliknila:

»K mamici, k očku!«

Pa je uharica svetovala:

»Zdaj pojdita lepo spat. Trudna sta. Jutri vaju bo striček spremil do glavne ceste. Kajne?«

Striček je prikimal.

Tan in Tin, četudi s težkim srcem, sta ubogala nasvet in se podala proti brlogu.

Tedaj je skočila med zbrane goste opica z balončkom in kraguljčki.

Živali so se ustrašile čudnega gosta in so se hotele razbežati. Tan in Tin sta ga prijela za roko in ga predstavila družini: »To je opica!«

(Dalje.)

Plaha družinica

Ali ve kdo povedati ime te ptice?

Mož z brado

Farmer (kmet) je po poklicu. in je posebno ponosen na svojo nenavadno dolgo brado. Ako jo razgrne, meri ta od kraja do konca poldrugi meter.

Kako je kmet prevaral kneza

(Podkarpatska pravljica.)

Živela sta dva brata. Prvi je bil bogat, drugi pa siromašen. Nekeč pride revni k bogatemu in mu pravi:

»Bodi tako dober, dragi brat, in posodi mi sodček denarja.«

Bogataš je okleval. Kje naj v teh težkih časih vzame toliko denarja! Bal se je, da mu siromašni brat ne bo mogel vrniti posojila. Končno se je pa le dal preprositi in je dal bratu, česar ga je ta prosil. Ko je siromak pripeljal denar domov, se je bal, da bi mu ga kdo ne ukradel. Posvetoval se je z ženo in sta sklenila, da skrijeta denar v šupo. Tam bo najbolj na varnem, ker si ne bo noben tat mislil, da na takem kraju kdo hrani tolikšno bogastvo.

Rečeno, storjeno. Čas, ko bi bilo treba vrniti denar, se je kaj hitro približal, siromaka pa se je začela lotevati lakomnost in se nikakor ni hotel ločiti od svojega zaklada.

Imel pa je na vrtu jamo za repo, ki je z njo krmil edino kravo. Ker pa mu je jamo zalivala deževnica, se je repa pokvarila in segnila. Taka seveda niti za krmo ni bila več. Lepega popoldne gleda siromašni brat to nesrečo v jami, pa se mu nenadoma zabliška v glavi, kako bi bilo treba ukreniti, da bi ostali zlatniki v šupi, pa bi vzlic temu lahko izplačal bratu ves dolg. Natlačil je pokvarjeno repo v sod, ga dobro začepil, po vseh zunanjih špranjah pa je nataknil cekinov. Sodček je naložil na voz, pa hajdi z volički h knezu v mesto!

Spotoma ljudje ogledujejo sodček: iz vseh špranj štrle cekini.

»Kam pa, očka, s temle sodčkom?«

»K gospodu knezu se peljem.«

»Kaj mu pa peljete?«

»Kaj naj bi mu peljal? Mar ne vidi-te? Sodček cekinov mu peljem, radoved-neži radovedni!«

Pred vrati knežjega dvorca stoji stroga straža.

»Stoj! Tu skozi ne sme nihče voziti. Tamle prebiva presvitli knez!«

Kmet se je začel z vojaki prepirati in se je tako glasno usajal, da je končno prišel sam knez pogledat, kaj se je prav za prav zgodilo.

»Takole in takole, presvitli knez. Pripeljal sem vam darilo, pa me vaši dečki ne puste v grad!«

»Kar pusti, ljubi moj, svoj voz pred obzidjem, sam pa pojdi z menoj!«

»Nikamor ne grem! Tatovi bi pokradli moje cekine!«

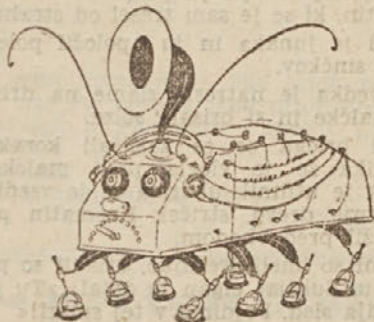
»Le nič se ne boj in pojdi kar brez skrbi z menoj!«

Prebrisan kmet je tedaj šel s knezom v prekrasni grad, kjer ga je gospodar sijajno pogostil. Siromak si je privoščil vsega dobrega, kolikor je šlo vanj, potem pa je začel postajati navidezno raztresen.

»Nikar mi ne zamerite, jasni knez, ko pa moram ves čas misliti na svoje premoženje. Kaj naj revček počnem, če mi tam zunaj ukradejo moj denar!«

(Dalje.)

Radio?

Trgatev se pričinja

Kovačnica v gori

Lomač (se nerodno suče pred vhodom):
Jedel bi, jedel, pa ne vem kaj,
sedel bi, sedel, pa ne vem kam —
Gore bi nosil in kamenje mlet,
ko bi le kmalu kje tisto ujel,
tisto, no, tisto, kako ji reko?
Oj, to prešmentano ža-ža-žalik-ženo!

(Se smeje sam sebi in poskakuje.)

Ho, ho, ho, ho, ho,
oj, to prešmentano ža-ža-žalik-ženo!
Bi krape mi cvrila
in pekla kolač,
to bi jaz vriskal,
ponosni Lomač!
Ho, ho, ho, ho, ho,
za ža-ža-žalik-ženo
prekucnil bi v Dravo
najvišjo goro.

(Palčke polagoma mine strah, ko vidijo, kako je hrust sicer res neroden in štorast, drugače pa brez hudih misli.)

1. palček (se opogumi): Kaj mi daš, Lomač, če grem poklicat žalik-ženo?

Lomač (se ozira okrog, da bi videl, kdo govori. Ka zagleda palčka, se zagrohoče): Kje si se vzela, moj mali, da si tak možak? Pridi no bliže, da te vsaj pogledam —

1. palček: Rajši pridi semkaj ti, Lomač. Mene noge bole — (Palčki se poredno hihitajo.)

Lomač (pride v kovačnico in stopa tako nerodno, da na vsak korak pohodi kakega palčka): Glej, glej, odkod se neki jemlje toliko drobiža?! (Palčki vrišče, se smejejo in se poskakovaje umikajo nerodi. Palčka-stražarja pri vходу prekrizata sulici, kakor hitro se stlači Lomač v kovačnico.)

2. palček: Bolj počasi, Lomač, da mi vseh bratcev ne zmečkaš —

Lomač: Zakaj mi pa klopi ne daš? (Dva palčka prineseta kamen, kamor gornji mož sede in se nasloni na steno.) Tako, zdaj pa že bo. (Se razgleduje okrog.) Presneto, šare vam pa res ne manjka tukaj! Čemu vam neki je vse to? Imate kaj vode? Tako sem žejen, da bi se kar vnel —!

1. palček: Hitro, hitro prinesite vode, če ne bo še goreti nam začel! (Dva palčka odhitita v gozd in se naglo vrmeta z vrčkom vode.)

2. palček: Na, sosed, pa se pokrepčaj!

Lomač (plaho prime vrček): Odkod pa imate to igračko? (Ogleduje z vseh strani posodico, ki se mu zdi le premajhna in prenežna.) Pa če se tole v rokah mi zdrobi —?

Palčki (vsi hkratu v smeh): Kar pij, Lomač, in žejo si pogasi —

Lomač (pokuka v vrček): Nak res, kaj vse se možu gornemu primeri! Kje bi si mislil, da bom kdaj pil vodo iz naprstnika! (Izpije.) Malo je manjkalo, pa bi si bil že skoraj res omočil jezik —

1. palček: Kot vidim, nisi z malim zadovoljen.

Lomač: Kaj ti mar zmeraj piješ iz naprstnika? Seve, zato ne moreš rasti — (Iz gozda je čuti govorjenje. Nekaj palčkov smukne venkaj. Tudi stražarja se ozreta.)

Palčka-stražarja (pri vходу): Že gredo —

Lomač (voha proti gozdu): Kdo pa, kdo? (Hoče vstati, a palčki-stražarji vsi štirje hkratu planejo in mu s sulicami navzkriž zgrade pot.)

2. palček: Kaj boš štorkljal, Lomač! Pri nas ostani —

Lomač (stoka): Čemu drže te palice tako sem predme? Saj nisem storil še nič žalega nikomur tu pri vas.

1. palček: O, dvema palce si zmečkal na nogah —

2. palček: In trem si rebra malone polomil — (Se muza. Palčki začno šepati in se zvijati kakor pohabljeni.)

Lomač (v zadregi): Oh, tega pa res nisem nameraval. (Prijazno.) Kar sem, prijatelji, bom koj vse naravnal —

Palčki (se odmikajo): Seve, da razen palcev nam še glave boš zmečkal —! (Iz gozda pridejo v živahnem razgovoru Tiha, Živa, Pik in Pok. Ko Lomač zagleda žalik-ženo, napne vse sile, da bi se dvignil, toda sulice, ki jih palčki-stražarji prekrizane drže pred njim, mu jemljejo vsako moč.)

Pok (stopi prvi v kovačnico): Pozdravljeni! Oho, kaj res imamo gosta v hiši? (Se šaljivo priklanja Lomaču.)

Lomač (s trpečim izrazom): Oh, ljubi moj, čeprav ne vem, kdo si —

Pok (prijazno): Močno me veseli, ko ti lahko povem, da jaz sem Pok, kovač v deželi palčkov.

Lomač: Aha — Jaz pa Lomač-berač, ki so me tile ujele. Oj, ljubi Pok, kot gornji mož ti dam besedo —

Pok: Nikar je ne dajaj, ko itak rad verjamem —

Lomač: Veš, s križem so mi te grdobe male —

1. palček: Kaj, stari, zdaj nas boš še zmerjal za dobroto?!

(Dalje.)

V Abesiniji na sodišču

Najlepše vedno so sprejeti otroci le — pri teti Meti

Za mlade zbiratelje znamk

Za peto obletnico vladanja kralja Karola je izdala romunska pošta uprava več novih znamk. Na naši sliki vidimo dve. Prva je za 6 + 1 lej. Barve je rjave in je na njej naslikan kralj Karol v skavtski uniformi. Druga je za 1 lej. Je vijoličaste barve in je na njej slikan skavtski trobentač, ko zjutraj pred šatorom z budnico kliče tovariše v novi dan.

planu in Ti zastran tega ni treba biti prav nič v skrbeh. Podrobno pa se lahko poučiš o negi in reji teh šegavih ptičic iz knjižice Vrabčeva papiga, ki Ti jo preskrbi vsaka knjižarna. Knjižica je izšla v založbi lista »Rejec malih živalic«.

Zastavo se izobesi »na pol droga« na ta način, da ostane zunanja polovica droga prosta. Navadno visi zastava na skrajnem zunanjem delu, v znak žalosti pa nasprotno: zastava je na drogu pomaknjena proti steni, na katero je pritrjen drog.

Piši mi spet kmalu, kako Ti gre v šoli. Pokaži »Glas« tudi sošolkam in sošolcem. Več ko vas bo, lepši bo lahko list.

Škoda, ko ne utegnem priti na Bloke. Veš, če bi si jaz kdaj pripela smuču na svoje okorne noge, bi se mi Ti tako smejala, da bi od samega smeha nemara celo zbolela. Ker pa nikomur ne želim nič žalega, tudi Tebi ne voščim take nesreče in ostanem zato kar rajši v Ljubljani. Bodi torej odtod prav lepo pozdravljena in spomni se kmalu zopet

tete Mete.

Mali pri teti

Draga teta Meta!

Prav lepo se Ti zahvaljujema za lepi knjigi, ki si jih nama podarila. Ni naju tatek zastoj učil, kako se rešujejo uganke. Sedaj že veva, kako je treba storiti, da se reši uganke, pa tudi, kako se pride do uspeha. Samo potrpljenja in malo misliti je treba, pa se kar samo razvozlja. To sva opazili pri številčni uganki. Ne znava grško, pa se je vendar sam kolos pokazal. Res, tako smo se smejali; jaz sem se pa spomnila na murna, kako sem ga iz luknjice spravila s slamnato bilko.

Oh, zakaj je teden tako dolg! Teta Meta, Ti bi morala vsak dan kaj za nas napisati. Prilagava Ti vse tri rešene naloge. Upava, da boš zadovoljna in naju vsaj pohvalila, če drugega ne. No, mogoče bo pa sluga spet prišel k nama na obisk.

Sedaj pa, naša teta, ostani zdrava in ne pozabi na Almo in Vando šufraj, Milčinskega ulica 14, Ljubljana.

Dragi Alma in Vanda!

Nak, na taki dve brhki deklici pa prav res ne bom pozabila. Kako neki, ko sem pa bila Vajinega pisma morda še bolj vesela, kakor Ti dve knjigi.

Sem hotela tudi slugo spet poslati k Vama, pa se mi je to pot malo spakdralo. No, le potrpi. Saj do Miklavža ni več tako nazarensko daleč. Zdi se mi, da ga bom pregovorila in ga napotila k Vama. Med tem se še pogosto spomnita

tete Mete.

Draga teta Meta!

Kar sem si tako dolgo želela, imam. Ah, kako je ljubka živalica papigica! Darči jo kličem. Darči, ker si mi jo Ti podarila. Prav dobro se počuti. Salate, prosa, konoplje in vode ima dovolj. Zelo rada jo imam. Vedno in vedno sem z drugimi otroki okoli nje. Naš kanarček »Mandi« jo zelo začudeno gleda ter se jezi nanjo, mislim pa, da bosta kmalu dobra prijatelja. Govoriti jo bom naučila. Besedo in celo stavek praviš, da se nauči. Naš g. kaplan pa pravi, da se ne bo nič naučila, ker ni prave vrste. Pravijo tudi, da je najbrž stara, ker se goli, česar pri mladih ni opaziti. Piši mi, prosim, kako je, ker sem zelo v skrbeh!

Zelo sem bila vesela Tvojega prvega darila, še bolj sem pa drugega. Ander-senove pripovedke sem že vse prečitala ter so mi bile zelo všeč, tako da me je morala mamica večkrat po dvakrat poklicati, kadar sem jih čitala. Najlepša hvala, draga teta, ker si me že dvakrat obdarovala.

Solsko leto smo že zopet pričeli. Mnogo skrbi in učenja nas čaka. Z vztrajnostjo in trdno voljo mislim, da bomo zopet dobro napredovali v šoli. Danes smo imeli solsko sv. mašo. Začudila sem se, ko sem zjutraj vstala, ker je na župnišču visela črna zastava. Mamica me je spomnila, da belgijske kraljicemamice ni več, kakor sem že v nedeljo čitala v »Glasu slovenskih otrok«, sama pa sem se spomnila na strašni 9. oktober in na mladega kralja, ki je 6. t. m. prvič praznoval kot kralj svoj dvanaesti rojstni dan.

Uganke sem rešila. Auto in kavarna je menda rešitev. Druga mi je povzročala precej skrbi in še sedaj ne vem, če je pravilno rešena. Draga teta, obišči o priliki Bloke! Poleti in pozimi se boš lahko zabavala. Poleti boš videla veselo in smelo početje »fligerjeve«, pozimi pa se boš razvedrila na smučeh.

Kaj kmalu na svidenje!

Te pozdravlja

Marica Mulc,

učenka osnovne šole v Novi vasi na Blokah.

Piši mi, prosim, draga teta, kako se državno zastavo izobesi na pol droga, ker tukaj nihče ne ve!

Draga Marica!

Iskreno si me razveselila s svojim pismom, zato Ti tudi takoj odgovarjam na vprašanja.

Glede papig je takole: Kakor med ljudmi nismo vsi enaki po sposobnostih in nadarjenosti, tako je tudi v živalskem svetu med posameznimi bitji v tem oziru velika razlika. Vrabčeva papiga (tako se imenuje ta vrsta papigic) se nauči izgovarjati besede in stavke. V Ljubljani se je neki gospe posrečilo, da jo je naučila menda 140 besedi. Biti pa mora papiga sama v kletki in ne poleg drugih ptičev. Sicer namreč začne oponašati te in se v »učenju« skvari. Papigice, ki jih pošiljam, mi dobavlja trdka Ivan Devetak, Rožna dolina pri Ljubljani. Vse, kolikor sem jih doslej razposlala, so še tako mlade, da so primerne za učenje. To lahko poveš tudi gospodu ka-

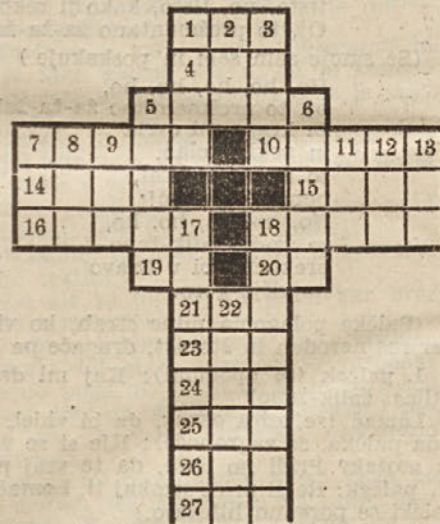
Nagrade

Ker zadnjič nisem imela prostora za objavo imen, sporočam danes, da je prejel prejšnji teden papigico Serafinik Danilo, danes pa jo dobi Cazafura Srdjan, oba iz Maribora. — Ptičko dobiva v podružnici »Glasa naroda« v Mariboru na Aleksandrovi cesti.

Za pridne imam vedno pripravljenih dovolj lepih nagrad, zato se le požurite in se pridno oglašajte pri svoji

teti Meti.

Križanka

Vodoravno: 1. mesec, 4. običajno birmansko darilo, 5. domača žival, 7. kiparski material, 10. mesto v južni Grčiji, 14. nasip, 15. pritok Savinje, 16. prenočišče (srbohrv.), 18. bajeslovni poveljnik Argonavtov, ki je šel v Kolchido po zlato runo, 19. predlog, 20. predlog, 21. vodna žival, 23. moško ime, 24. Italijan, 25. oblika glagola imeti, 26. osebni zaimke, 27. žensko ime.

Navpično: 1. pritok Drave, 2. naplavo, 3. sundski otok, 5. slovenski narodni junak, 6. prvi madžarski vojvoda (okoli l. 900), 7. vrsta tekočine, 8. veznik, 9. reka v Rusiji, 11. neizhujna pot (v snegu), 12. del glave, 13. reka na Poljskem, 14. država, poznana po rižu (USA), 18. japonsko mesto, 22. kozaški načelnik.